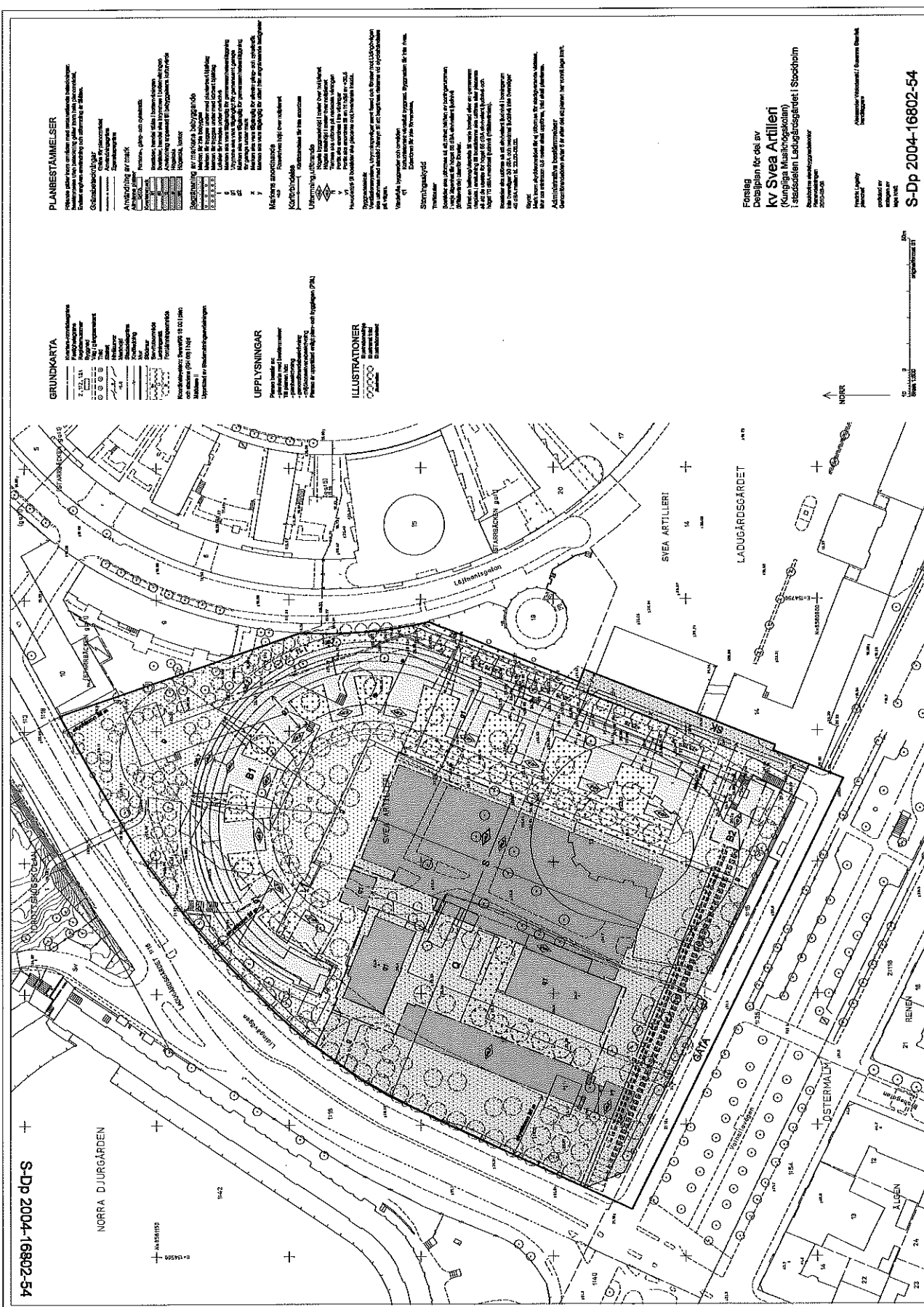

STADSBYGGNADS
KONTORET

Planavdelningen
Aleksander Wolodarski
Tfn 08-508 260 00

Susanna Stenfelt
Tfn 08-508 260 00

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING 1(4)

2010-03-10

S-Dp 2004-16802-54

Förslag

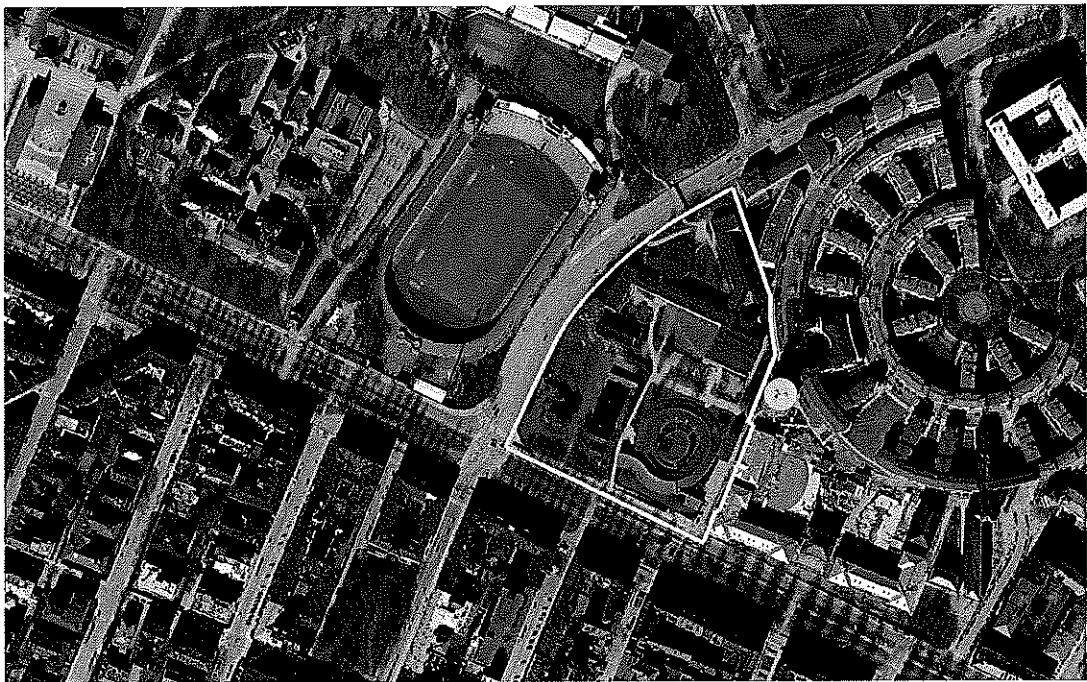
Detaljplan för del av

Kv Svea Artilleri

i stadsdelen Ladugårdsgärdet

i Stockholm

S-Dp 2004-16802-54

BAKGRUND

Akademiska Hus AB har inlämnat en ansökan om planändring för kvarteren Svea Artilleri 12 och 13. Syftet var att uppföra en nybyggnad för Kungliga Musikhögskolan.

Del av kvarteret skall säljas till Bouwfonds Veidekke AB, som avser att uppföra bostäder. Planförslaget rymmer cirka 380 lägenheter.

Den nya detaljplanen berör även fastigheterna Svea Artilleri 1 och 14 samt Ladugårdsgärdet 1:15.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandeprocess

Planförslaget innebär i huvudsak

- att stall- och ridhusbyggnader samt Gula villan bevaras
- att Gula villan flyttas inom fastigheten
- att ny Musikhögskola uppförs
- att ny bostadsbebyggelse uppförs
- att f.d. Statens Normalskola rivs
- att den s.k. G-klaven, Musikhögskolans ringbyggnad, rivs
- att uppgången från tunnelbanan integreras med den nya bostadsbebyggelsen och rampen rustas upp

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadskontoret upprättar detaljplanen och svarar för myndighetsutövning vid granskning av bygglov och bygganmälan.

Lantmäterimyndigheten ansvarar för eventuella fastighetsbildningsärenden.

Genomförandetid

Genomförandetiden slutar fem (5) år efter att planen vunnit laga kraft.

Tidplan

Samråd	vår 2010
Antagande i Stadsbyggnadsnämnden	sommar 2010
Kommunfullmäktige/Laga kraft	höst 2010

GESTALTNINGSPROGRAM

Ett gestaltningsprogram med riktlinjer för det offentliga rummet, bebyggelsens gestaltning och utformning samt för markens ordnande, har utarbetats gemensamt av staden och byggherrarna. Programmet kommer att ingå som en del i överenskommelserna om exploatering och utgöra ett stöd vid projektering, bygglov och genomförande samt förvaltandet av området. Gestaltningsprogrammet är nödvändigt för samordningen av olika gestaltnings- och utformningsfrågor mellan byggherrarna.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Markägoförhållanden

Akademiska Hus Stockholm AB äger fastigheten Svea Artilleri 12. Fastigheten Svea Artilleri 1 ägs av Bouwfonds Veidekke AB. Fastigheten Svea Artilleri 13 är överlåtten från Akademiska Hus Stockholm AB till Bouwfonds Veidekke AB. Svea Artilleri 14 ägs av Vasakronan AB.

Fastighetsplan

För området finns ingen gällande fastighetsplan. Ny fastighetsplan bedöms inte vara nödvändig.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildningen kan ske med detaljplanen som grund. Fastigheter kan bildas för bostads och skolverksamhet genom fastighetsreglering och avstyckning från fastigheterna inom detaljplanen. Fastighetsbildning skall vara genomförd innan bygglov beviljas.

Servitut

Rätt till gångtrafik genom bostadshusens portiker säkras genom avtalsservitut.

Vid behov kan servitut för SL:s uppgång och hiss upprättas.

Gemensamhetsanläggning

Gemensamhetsanläggning bildas för kvarterets angöring från Valhallavägen, mellan berörda fastigheter.

Beroende på hur fastigheterna indelas kan ett antal andra gemensamhetsanläggningar bildas t.ex. olika former av tekniskförsörjning, garaget under bostadskvarteret och kommunikation inom kvarteret

Användning av mark

Detaljplanen redovisar kvartersmarkens användningsområden och betecknas med användningsbestämmelserna S, Q och B d.v.s. högskola, byggnadsminnesmärke och bostadsanvändning.

Fler bestämmelser och deras betydelse redovisas på plankartan.

TEKNISKA FRÅGOR

Parkering

Parkeringsplatser ordnas i garage under bostadsfastigheten, med angöring från Valhallavägen. Antal parkeringsplatser blir 279 stycken, vilket motsvarar ett parkeringstal på 0,7 platser/lägenhet.

Fjärrvärme

De nya fastigheterna ansluts till det befintliga fjärrvärmenätet.

Vatten och avlopp

Stadens nät används till vatten och avlopp

Dagvatten

Dagvatten ska i första hand omhändertas på tomtmark. I andra hand ska fördröjning ske på tomtmark innan avledning sker till allmänna nätet.

Störningar under byggtiden

Stadens vanliga krav som gäller byggbuller och materialhantering kommer att tillämpas för att minska störningarna under byggtiden. Avfallsrutiner kommer att utkrävas om hur t ex. restfraktioner ska sorteras och vidarehanteras. Detta specificeras senare i bygghandlingarna.

MEDVERKANDE

Genomförandebeskrivningen har upprättats av Aleksander Wolodarski och Susanna Stenfelt på Stadsbyggnadskontoret, Henrik Trofast på Lantmäterimyndigheten samt Lars Berglund på Exploateringskontoret.

**STADSBYGGNADS
KONTORET**

Planavdelningen
Aleksander Wolodarski
Tfn 08-508 260 00

PLANBESKRIVNING

2010-03-10

1(18)

S-Dp 2004-16802-54

Susanna Stenfelt
Tfn 08-508 260 00

Förslag

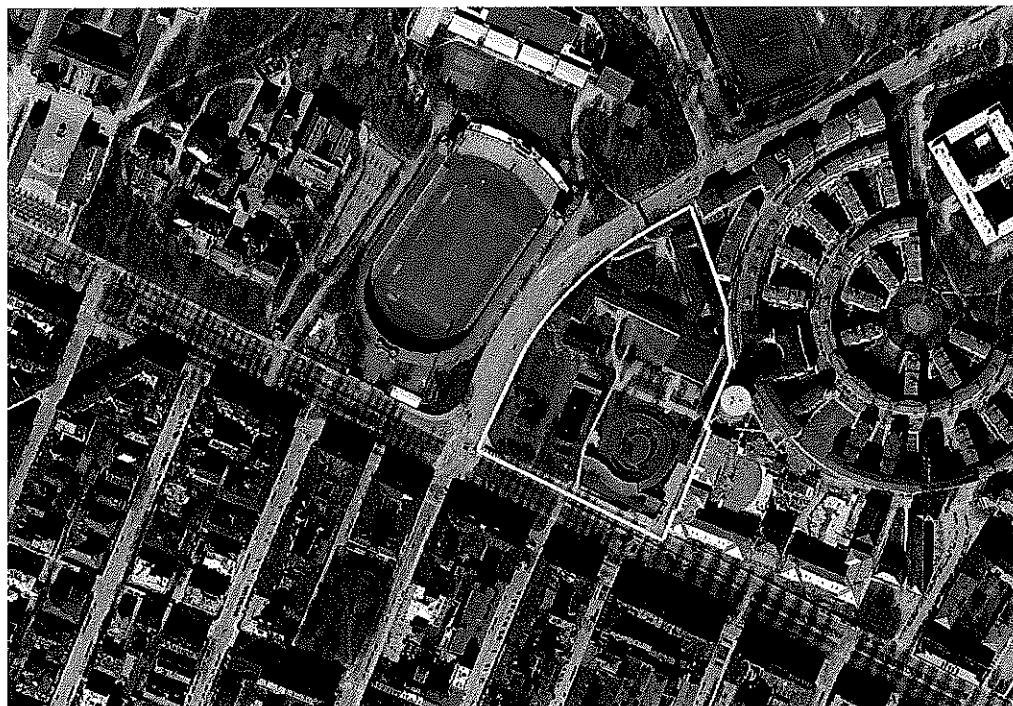
Detaljplan för del av

Svea Artilleri

i stadsdelen Ladugårdsgärdet

i Stockholm

S-Dp 2004-16802-54

HANDLINGAR

Planen består av plankarta med bestämmelser. Till planen hör även denna planbeskrivning och genomförandebeskrivning samt Miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalken.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Projektets målsättning är att säkerställa Musikhögskolans behov av nya moderna och ändamålsenliga lokaler samt tillfredsställa stadsdelens behov av bostäder. Ett långsiktigt bevarande av de byggnadsminnesförklarade stall- och ridhusbyggnaderna skall också säkras. Ur stadsbyggnadssynpunkt är planens syfte att i detta exponerade hörn etablera en offentlig bebyggelse som på ett medvetet sätt avslutar Gärdets bebyggelse.

För Musikhögskolans nybyggnad uppförs totalt cirka 20 000 m² BTA. Därtill ombyggs och restaureras cirka 1600 m² av den historiska bebyggelsen och integreras med skolan. Inom bostadskvarteret uppförs cirka 37 000 m² BTA fördelade på 381 lägenheter. Dessutom tillskapas 2-3 kommersiella lokaler med en yta om cirka 1500 m².

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Planområdet ingår i riksintresset *Stockholms innerstad med Djurgården* vilket innebär att ny bebyggelse infogas med omsorg om stadslandskapets helhetsverkan i samspel med eller i medveten kontrast till omgivande bebyggelse. Kompletteringen kan företrädesvis ske på redan exploaterad men dåligt utnyttjad mark.

Planområdet är även del i *institutionsbältet*, utpekat som riksintresse för kulturmiljövården. Valhallavägens norra sida präglas av institutioner och ger en sammanhängande bild av de principer för separering av stadens verksamheter som gällde från 1800-talets slut och 1900-talets första årtionden.

Planområdet gränsar mot Nationalstadsparken, vars gräns går i Lidingövägen. Ny bebyggelse får komma till stånd om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.

Gällande plan

Gällande detaljplan för fastigheten Svea Artilleri 13, nuvarande Musikhögskolan, P1 3293, fastställd 1946 anger allmänt ändamål.

För Svea Artilleri 12, f.d. Generalstabens Stalletablisement gäller tilläggsplanen Dp 96028, fastställd 1996. I planen anges fastigheten som kulturresevat som får användas för sport- eller institutionsverksamhet. Vidare anges att hela fastigheten är byggnadsminnesförklarad.

Markägoförhållande

Akademiska Hus Stockholm AB äger fastigheten Svea Artilleri 12. Fastigheten Svea Artilleri 1 ägs av Bouwfonds Veidekke AB. Fastigheten Svea Artilleri 13 är överlåten från Akademiska Hus Stockholm AB till Bouwfonds Veidekke AB och avses regleras in i Svea Artilleri 1.

Den nya detaljplanen berör även fastigheterna Svea Artilleri 14 som ägs av Vasakronan AB samt Ladugårdsgärdet 1:15 som ägs av Stockholms stad.

BEFINTLIG BEBYGGELSE OCH STADSBILD

Valhallavägen, Stockholms mäktigaste 1800-talsplanad, rymmer såväl viktiga institutioner som Gärdets bostadsbebyggelse. Sträckan mellan KTH och Svea Artilleriregemente ger en särskilt sammanhållen bild av de planerings- och gestaltungsprinciper som var rådande från 1800-talets slut fram till 1900-talets första årtionden. Institutionernas grundläggande uppbyggnad, i såväl helhet som de enskilda fasadernas utformning, präglas av ett betonat mittparti med huvudentré och sidoflyglar symmetriskt placerade i en balanserad klassicistisk anda. Anläggningarna är medvetet monumentalt förlagda i topografin och i en tydlig relation till Valhallavägens stora esplanadrum.

Valhallavägens södra sida är kantad av hyrespalats, i huvudsak uppförda i slutet av 1800-talet och kring sekelskiftet 1900. Denna sida utgör en tydlig front och gräns för stenstaden. Även Valhallavägens norra sida kantas i öster och väster av bostadsfastigheter främst uppförda under 1930 och -40-talen.

Gärdet är idag en grön stadsdel med uppenbara urbana kvaliteter. Klassicism och funktionalism har här många beröringspunkter. Kvarteren är öppna och bebyggelsen frilagd enligt det funktionalistiska stadsplaneidealet. Trots detta har stadsdelen en urban prägel, med monumentala platsbildningar och sammanhängande gaturum som utgör en direkt fortsättning på stenstadens gatunät.

Valhallavägen kring sekelskiftet 1900

Under efterkrigstiden fortsatte utbyggnaden av både bostadshus och institutioner. För Kungliga Musikhögskolans räkning uppfördes 1956 en ringformad byggnad efter ritningar av arkitekten Erik Ragndal. Då en avsedd komplettering av byggnaden aldrig realiserades började Musikhögskolan i mitten av 1970-talet bedriva verksamhet även i grannfastigheten, f.d. Statens Normalskola. Normalskolan, som från början var folkskola, uppfördes etappvis från 1950 till 1960-talets början och är ritad av arkitekt Paul Hedqvist. Skolbyggnad-

den kännetecknas av relativt smala huskroppar i en oregelbunden disposition. Karaktäristiskt nog har man under efterkrigstiden inte fullföljt det urbana förhållningssättet och inte förhållit sig till Valhallavägens monumentala och klassicistiska gestaltning.

Öster om planområdet på Starrbäcksängen uppfördes i början av 1990-talet ett cirkulärt bostadsområde. Fortsättning på denna förtätningsprocess fullbordas idag när Starrbäcksängens struktur kompletteras med ytterligare bebyggelse i kvarteret Svea Artilleri. Med ett centralt parkstråk förbinds Starrbäcksängen med Nybrogatan över kaserngården och Valhallavägen.

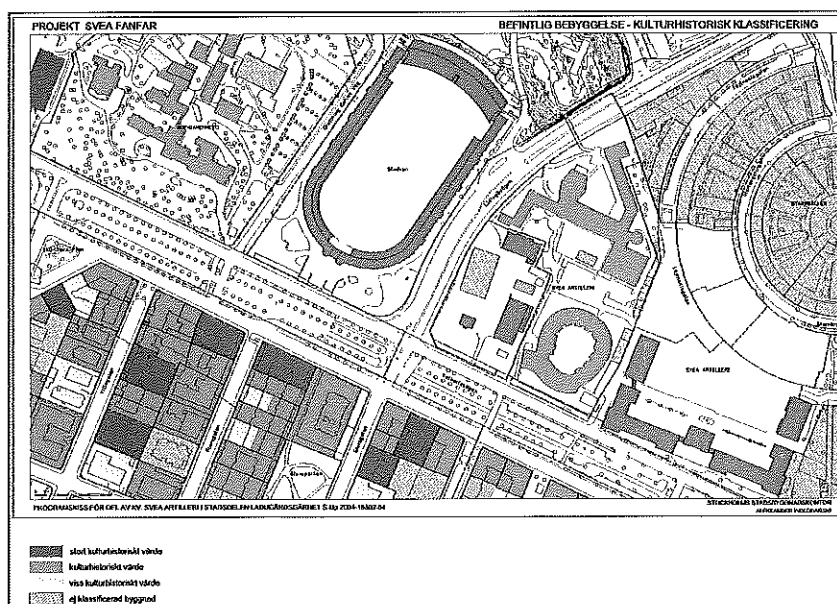
Planområdets äldsta bebyggelse som utgörs av f.d. Generalstabens Stalletablisement, den så kallade Swartlings ridskola, är beläget i nordvästra hörnet av korsningen Lidingövägen – Valhallavägen. Anläggningen, ett stall i tegel och en trävilla för stallchefen uppfördes 1886, ett ridhus i tegel tillkom ett par år senare efter ritningar av arkitektbröderna Axel och Hjalmar Kumlien. Mellan stallet och ridhuset byggdes 1909 en stallbyggnad i trä. Ytterligare några äldre byggnader finns kvar inom tomten.

I anslutning till det aktuella området ligger, på andra sidan Lidingövägen, Stockholms Stadion ritat av Torben Grut. Den vackra och småskaliga anläggningen anspelar på den medeltida ringmuren och uppfördes till de Olympiska spelen 1912.

Öster om planområdet ligger Valhallavägens äldsta institution, Svea Artilleriregemente från 1877, med kasernbyggnader, ritade av arkitekten Ernst Jacobson.

Valhallavägen, innerstadens viktiga gränsesplanad, uttrycker industrialismens behov att separera och renodla verksamheter i staden, för att komma till rätta med hygieniska problem i den starkt förorenade stenstaden. Detta pampiga stadsrum uttrycker också borgerskapets strävan att manifestera det nya samhället i stadsbilden.

Kulturhistoriska utgångspunkter

Kulturhistorisk klassificering av befintlig bebyggelse

Planområdet har ett kulturhistoriskt sett mycket känsligt läge, starkt exponerat och för stadsbilden mycket betydelsefullt, varför placering, volymer och utformning av tillkommande byggnader får stor inverkan på denna del av staden. En grundläggande utgångspunkt är kravet på hänsyn till de kulturhistoriska värdena – till såväl byggnadsminne och riksintresse som den intilliggande Nationalstadsparken.

Byggnadsminnet f.d. Generalstabens Stalletablisement

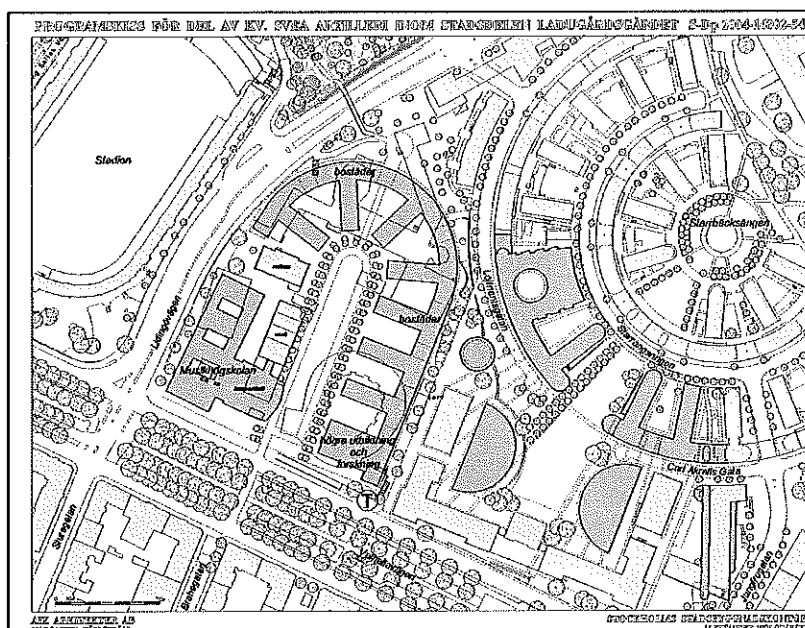
F.d. Generalstadens Stallatablisement förklarades som byggnadsminne av länsstyrelsens 1995. Det hade då varit statligt byggnadsminne sedan 1993. I skyddsföreskrifterna fastställdes ett skyddsområde och att stallet, ridhuset och bostadshuset inte får rivas eller byggas om till sitt yttre, att ingrepp inte får göras i stommar, äldre rumsindelning och ursprunglig fast inredning, att traditionella material och metoder ska användas och att miljöns utseende och karaktär inte får förvanskas.

ÄRENDETS TIDIGARE HANTERING

Kungliga Musikhögskolan är sedan ett halvt sekel etablerad i kvarteret Svea Artilleri och utgör en viktig kulturinstitution i staden, skolan är även del i institutionsbältet, utpekad som riksintresse för kulturmiljövården. Musikhögskolans verksamhet har med åren expanderat och diversifierats och lokalerna, spridda i flera byggnader, lider av tekniska brister och otillräcklig funktion. Akademiska Hus har därför i samarbete med Musikhögskolan studerat förutsättningarna för en ny ändamålsenlig modern byggnad som samlar skolans alla funktioner. Önskemål om att skolan bättre skulle annonsera sig i staden har lett till förvärv av grannfastigheten, f.d. Generalstabens stalletablisement, den så kallade Swartlings ridskola.

Den ridskoleverksamhet som länge huserat inom anläggningen är med ökad trafik och nya krav inte längre möjlig att bedriva här, i stenstadens omedelbara närhet. Ridverksamheten flyttade därför härifrån 2006 och anläggningen har därefter stått utan användning.

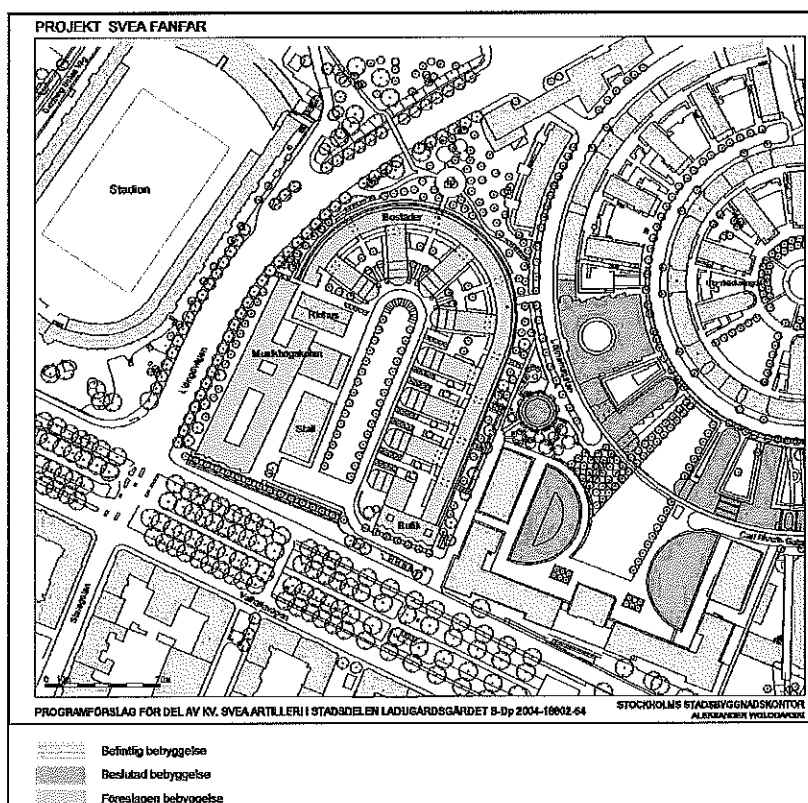
I november 2004 beslutade stadsbyggnadsnämnden att påbörja planarbete för kv Svea Artilleri 12 och 13. Startpromemorian redovisade ett förslag med Musikhögskolan placerad i hörnet Lidingövägen – Valhallavägen, med bibehållande av stall och ridhus, mot Valhallavägen föreslogs även en byggnad för högre utbildning och forskning. Bostäder placerades inom planområdets norra och östra del.

Startpromemorians förslag, 2004

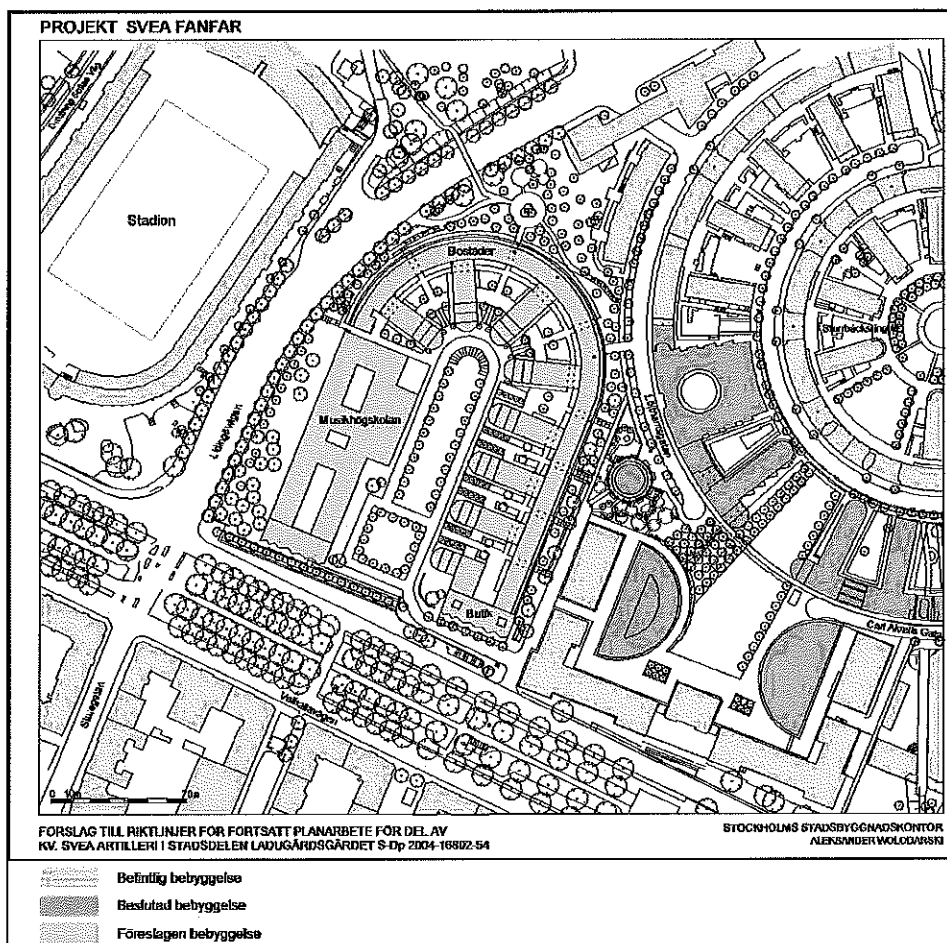
Till programsamrådet utarbetade stadsbyggnadskontoret ett förslag som innebar att det gamla stallet fick ett mera framträdande läge mot Valhallavägen. Antalet bostäder utökades på bekostnad av den högre utbildning och forskning som utgick ur förslaget. Programsamråd hölls under våren 2006.

Både i startpromemorian och i programhandlingen utgick förslagen från att kombinera hörnplacering med bevarande av f.d. Generalstabens stalletablisserment, dock ingick rivning av Gula villan i förslagen. Skolbyggnaderna från 1950-talet skulle lämna plats åt bostadsbebyggelsen.

Programförslag, 2006

Efter programsamrådet gjorde stadsbyggnadskontoret bedömningen att det i den komplexa situationen, där flera bevarandebestånden stod mot varandra, inte var möjligt att förena bevarande av stalletablisementet med ambitionen att skydda den närliggande Stadionanläggningen från negativ påverkan. Vidare bearbetning av planförslaget innebar att Musikhögskolan skulle placeras längre in på hörntomten på platsen för stalletablisementet, som skulle rivas. Stadsbyggnadsnämnden beslutade att plansamråd skulle genomföras i enlighet med detta förslag. För att plansamrådet skulle vara meningsfullt har stadsbyggnadskontoret avvaktat den formella hanteringen av hävande av byggnadsminnesförklaring av den gamla anläggningen.

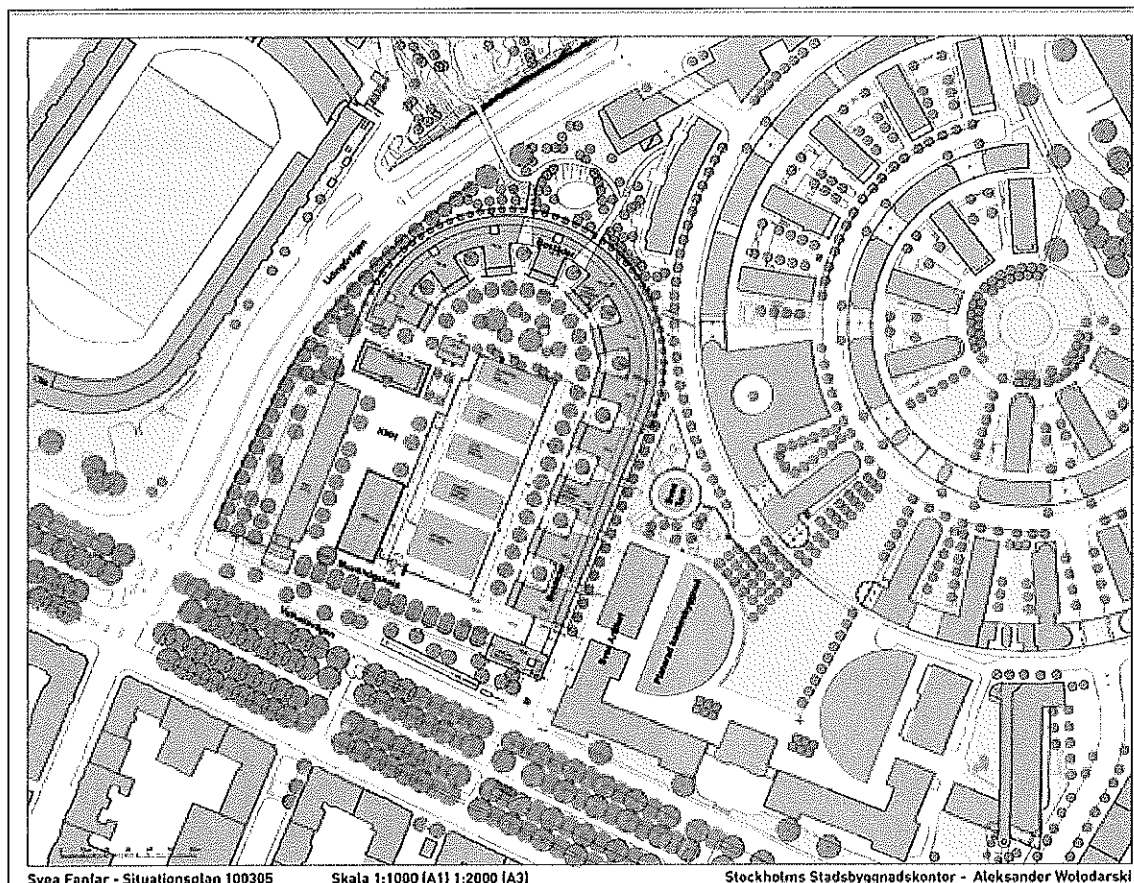
Förslag till riktlinjer för fortsatt planarbete, 2006

I december 2006 ansökte Akademiska Hus hos Länsstyrelsen om hävning av byggnadsminnesförklaringen av f.d. Generalstabens stalletablisement, vilket bifölls av Länsstyrelsen i juni 2007. Riksantikvarieämbetet överklagade länsstyrelsens beslut till Länsrätten, som upphävde länsstyrelsens beslut. Akademiska Hus överklagade Länsrättens beslut till Kammarrätten som i juni 2009 fastslog Länsrättens beslut.

Planarbetet har under hösten 2009 återupptagits och ett nytt planförslag föreligger, med förutsättningen att f.d. Generalstabens stalletablisement bevaras. Återanvändning av de gamla byggnaderna förutsätter att byggnadsminnets skyddsföreskrifter jämkas. Ett tidigt samråd har skett med länsstyrelsen om möjligheterna att både bevara och uppföra en ny musikhögskola inom hörnfastigheten.

PLANFÖRSLAGET

Projektets målsättning är att säkerställa Musikhögskolans behov av nya moderna och ändamålsenliga lokaler samt tillfredsställa stadsdelens behov av bostäder. Ett långsiktigt bevarande av de byggnadsminnesförklarade stall- och ridhusbyggnaderna skall också säkras. Ur stadsbyggnadssynpunkt är planens syfte att etablera en offentlig verksamhet som på ett medvetet sätt avslutar Gärkets bebyggelse. Planförslaget utgår ifrån en gestaltungsprincip karaktäristisk för anläggningar längs Valhallavägen, att stadsbyggnadsmässigt tydligt förhålla sig till esplanaden.

Aktuellt planförslag 2010

På hörntomten vid Lidingövägen - Valhallavägen föreslås en anläggning som till sin form liknar en klassisk idrottsarena. Dess cirka 140 meter breda kortsida öppnar sig mot Valhallavägens esplanad. Bostadsbebyggelsen bildar med en av Musikhögskolans huskroppar en ringbyggnad, i fem till sju våningar, som omsluter kvarterets inre. Musikhögskolans huvudbyggnad i fyra våningar ligger centralt i kvarteret och är sammanbyggt med det gamla stallet. Gula villan ges en ny placering strax norr om ridhuset. Skolans topografiska centrum samlas kring stallplanen från vilken man kan överblicka hela skolkampus. Norr och öster om skolkomplexet, mot Starrbäcksängen, placeras bostädernas ringbyggnad med sina gårdsflyglar. Kvarterets inre är tänkt som en sammanhängande stadsmiljö där den historiska bebyggelsen utgör ett centralt motiv, som den moderna bebyggelsen ska samspela med.

Kvarterets offentliga karaktär understryks av en generös trappa som förbinder Valhallavägens esplanad med den viktiga kulturinstitutionen.

Musikhögskolans huvudentré. Vid entréns högra sida ligger den stora konsertsalen och till vänster det gamla stallet med skolans bibliotek. I bakgrunden; skolans hörnbyggnad vars tornkropp annonserar sig vid kvarterets trappa mot Valhallavägen.

Musikhögskolans större publika lokaler ryms främst i huvudbyggnadens gladsade volym. I ridhuset och stallet placeras orgelsal och bibliotek och därigenom blir de gamla byggnaderna även tillgänglig för allmänheten. Mot hörnet Lidingövägen - Valhallavägen gestaltas en tornbyggnad där körsalen tydligt annonserar skolans närvaro i stadens offentliga rum.

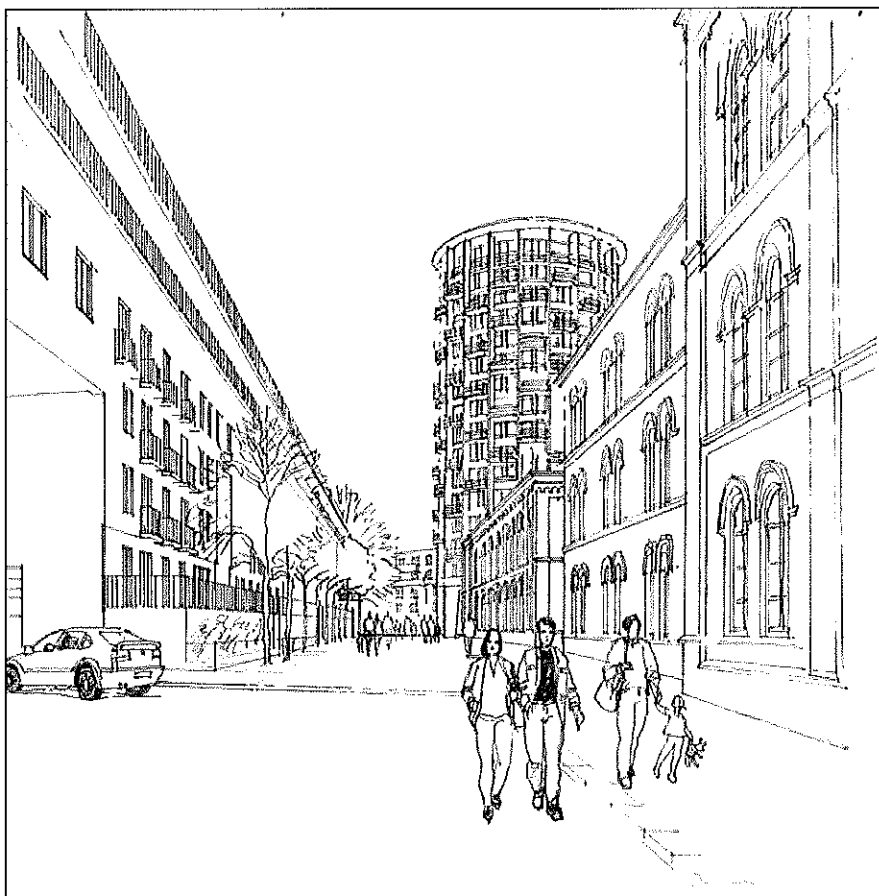

Musikhögskolans hörnbyggnad mot Lidingövägen-Valhallavägen, till vänster skymtar Stadion. Vy från Sturegatan

Projektets bärande idé är att låta detta offentliga kvarter berikas med ett blandat innehåll, äldre bebyggelse integreras med modern och kulturinstitutionen med bostäderna. Cirka 400 lägenheter ingår i projektet med avsikt att förstärka den urbana strukturen på Gärdet. En stram och enhetlig arkitektur föreslås, en arkitektur som både anknyter till Gärdets bebyggelsetradition och som kan möta Stadions robusta tegelarkitektur. Den historiska bebyggelsen i kvarterets inre måste respekteras och arkitektoniskt integreras med den nya bebyggelsen.

Bostadsbebyggelse mot Valhallavägen med tunnelbaneuppgångar och kommersiell service

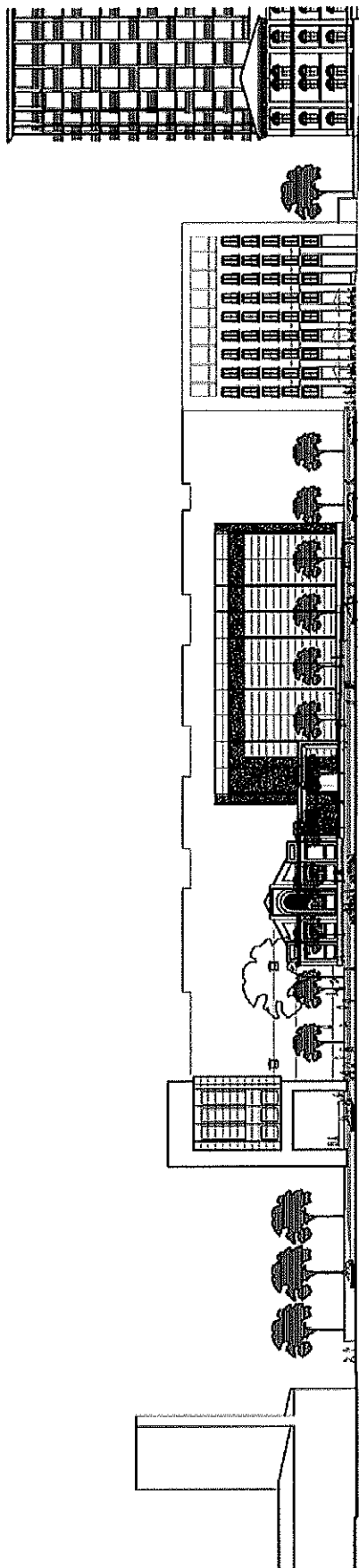
Körbar gångväg mot Starrbäcksängen. Till vänster den nya bostadsbebyggelsen och till höger Svea Artilleris gamla kasernbyggnader.

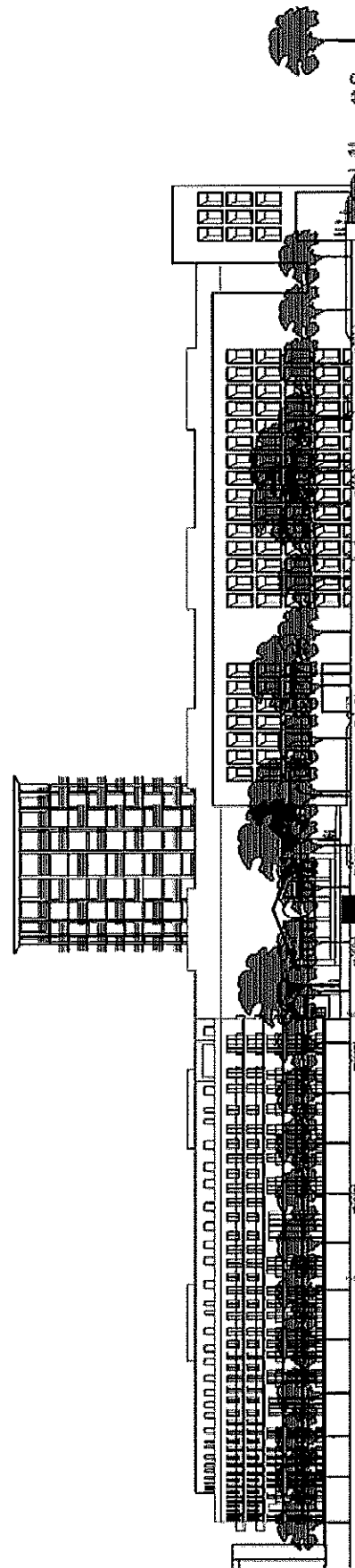
I kvarterets inre möter bostäderna musikhögskolan

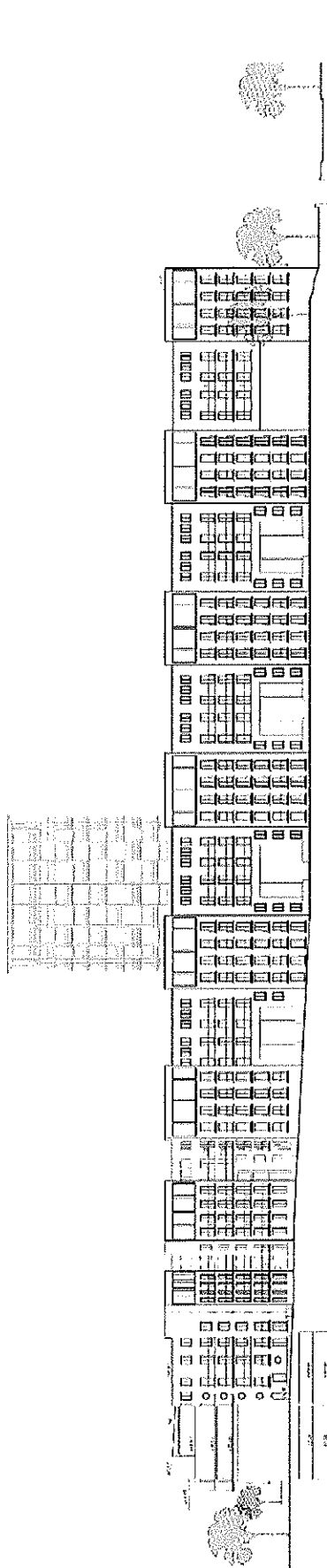
Bostadsbebyggelse i kvarterets norra del

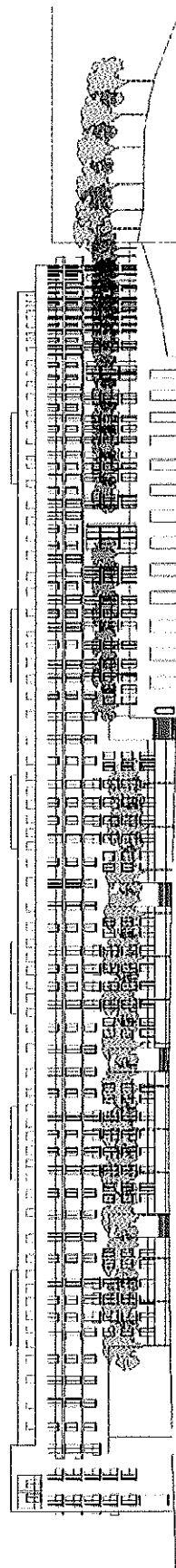
Fasader mot Valhallavägen

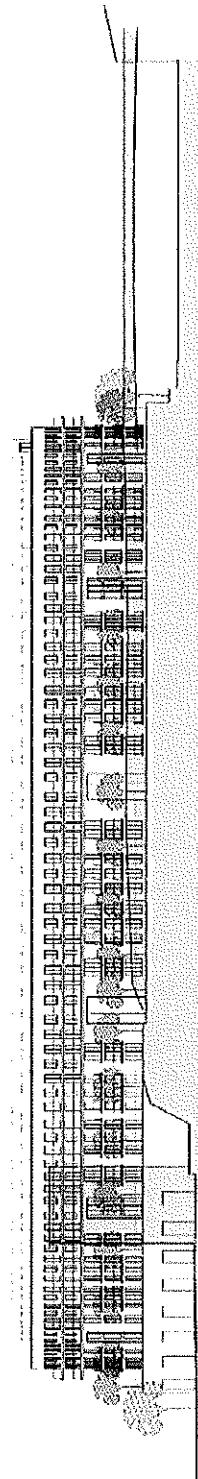
Fasader mot Lidingövägen

Bostadsfasader mot väster

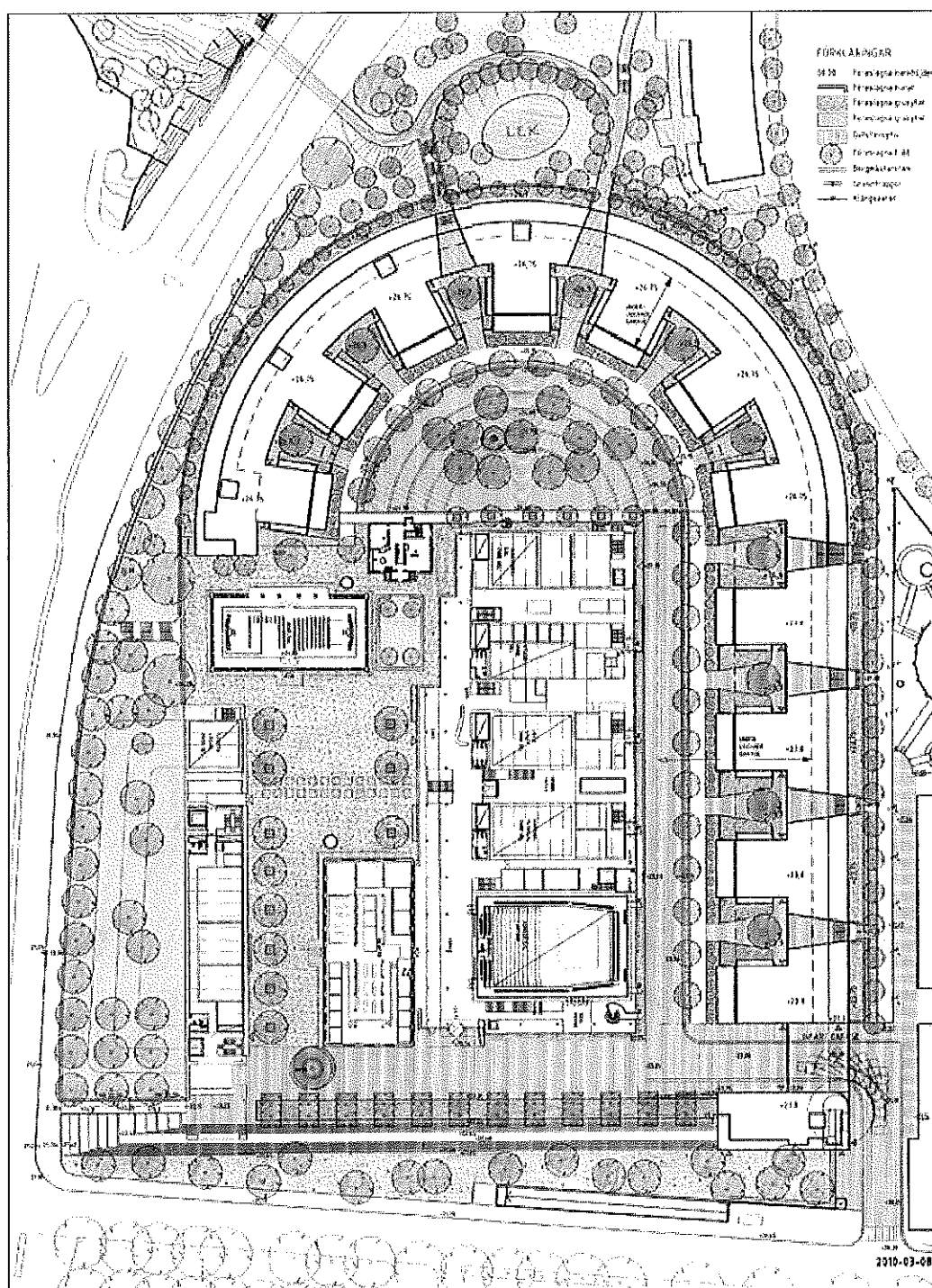
Bostadsfasad mot Svea Artilleri

Bostadsfasad mot norr

Markgestaltung

Det hästskoformade kvarteret omges av gröna förgårdar mot Lidingövägen, Valhallavägen och Svea Artilleri. Materialet i kvarterets olika stadsrum står i paritet med dess historiska omgivning, där grus och natursten blir väsentliga inslag. Avsikten är att betona en enhetlig markbehandling för att hålla samman stadsrummen och skapa harmoni. Den halvcirkelformade sluttande platsen i kvarterets inre beläggs med grus och sten och stora träd placeras fritt även en vattenbrunn anläggs. Torgbildningen mot Valhallavägen får en sammanbindande trappa i granit som kröns av dubbla, klippta trädrader. Bostäderna mot Svea Artilleriregemente får uteplatser som tillsammans med gångstråkets trädrader och planteringar mot murar utgör gröna inslag i stadsmiljön.

Markgestaltning inom kvarteret Svea Fanfar

Gång- och cykelstråk samt kollektivtrafik

En ny bred trappa anläggs framför kvarteret och är den nya generösa entrén från Valhallavägen. För gång- och cykeltrafikanter leder även en uppfartsramp upp till torget på den västra sidan. Från öster angörs kvarteret via gångbanor längs infartsgatan. Två kommunikationsstråk i nord-sydlig riktning löper genom kvarteret och vidare mot Nationalstadsparken via den befintliga bron över Lidingövägen. Mot öster öppnar sig kvarteret genom portikerna.

Framkomligheten till Lill-Jansskogen och Nationalstadsparken förstärks genom planens utformning och gångstråket genom kvarteret samt en upprustning av bron.

Cykeltrafik är tillåten på kvarterets torg och gator.

Området är väl försett med allmänna kommunikationer. Tunnelbanestationen Stadion har en uppgång i direkt anslutning till kvarteret och både Valhallavägen och Lidingövägen trafikeras av flera busslinjer, bland annat stomlinje 4.

I planen föreslås att tunnelbanestation Stadions uppgång mot Musikhögskolan förbättras genom att den befintliga rampen i Valhallavägens gångbana rustas upp. Hissen bibehålls och en trappa inryms i den nya bostadsfastigheten, vid gränden mot Starrbäcksängens kvarter.

Biltrafik, angöring och parkering

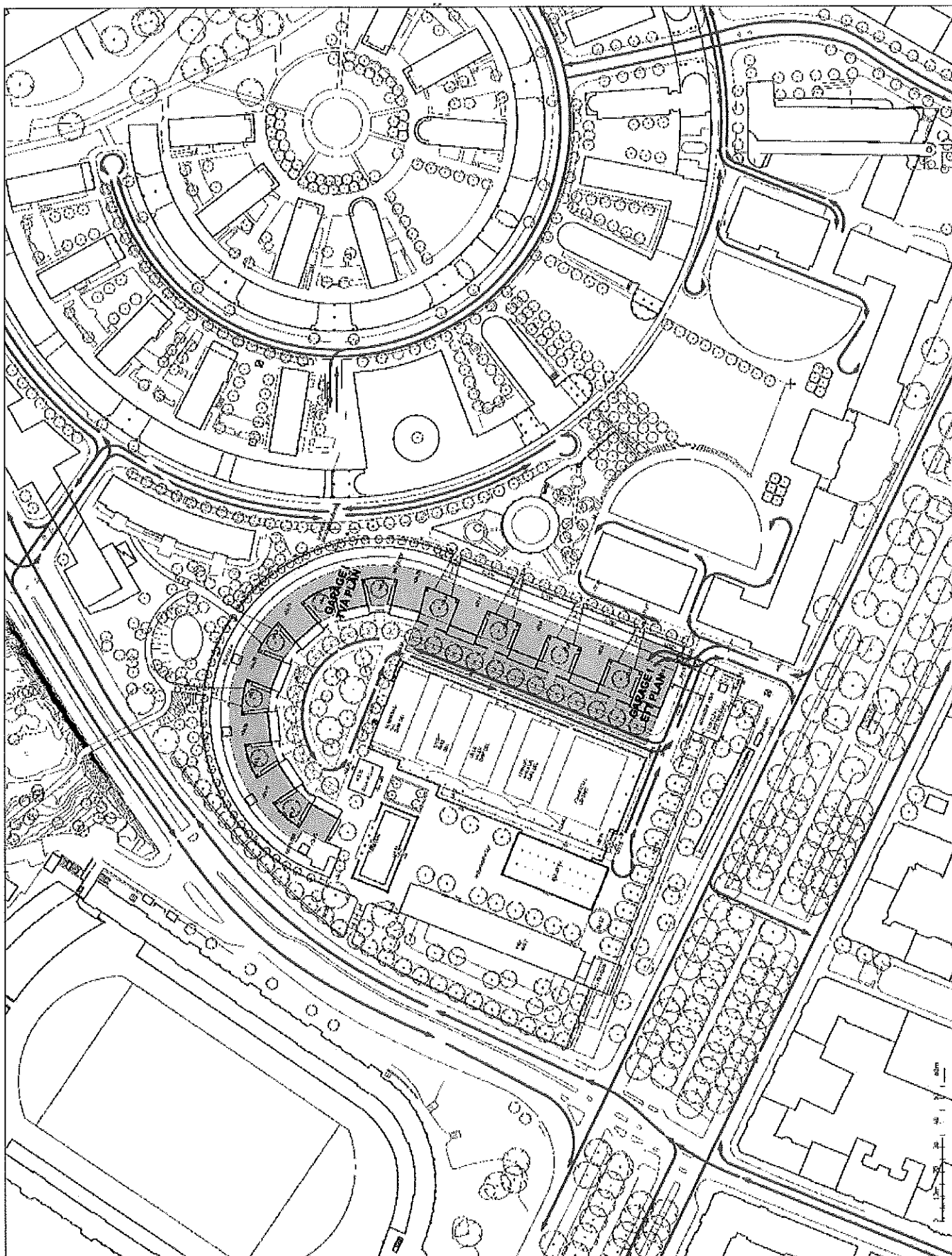
Med bil angörs området från Valhallavägen, även transporter till Musikhögskolan sker denna väg. Ett garage i två våningar med 279 stycken parkeringsplatser för de boende, med direkt anslutning till respektive fastighet, anläggs under bostadskvarteret. Antalet parkeringsplatser motsvarar ett parkeringstal om 0,7 bilplatser/lägenhet. Tillfart till garage sker från Valhallavägen. Garaget kan samnyttjas med Musikhögskolan. På gatumark finns möjlighet till kantstensparkering.

Tillgänglighet

Planområdet har betydande nivåskillnader och sluttar från norr mot Valhallavägen i söder. Områdets topografi innebär att marken inom kvarteret ligger cirka två meter över Valhallavägens nivå, höjdskillnaden utnyttjas för garage. Tillgängliga entréer till kvarteret säkras genom ramper från Valhallavägen i både öster och väster, även kommunikationen från norr görs tillgänglig. Samtliga entréer är möjliga att angöra med bil och handikapparkering kan ordnas i garage eller på gata. Garagen har direkt förbindelse med samtliga av bostadshusens trapphus.

Musikhögskolans samtliga lokaler utförs med god tillgänglighet.

Bostadsfastigheterna uppfyller kraven på god tillgänglighet.

Biltrafik, angöring och parkering

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 5 kap 18§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. En Miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken hör till planhandlingarna.

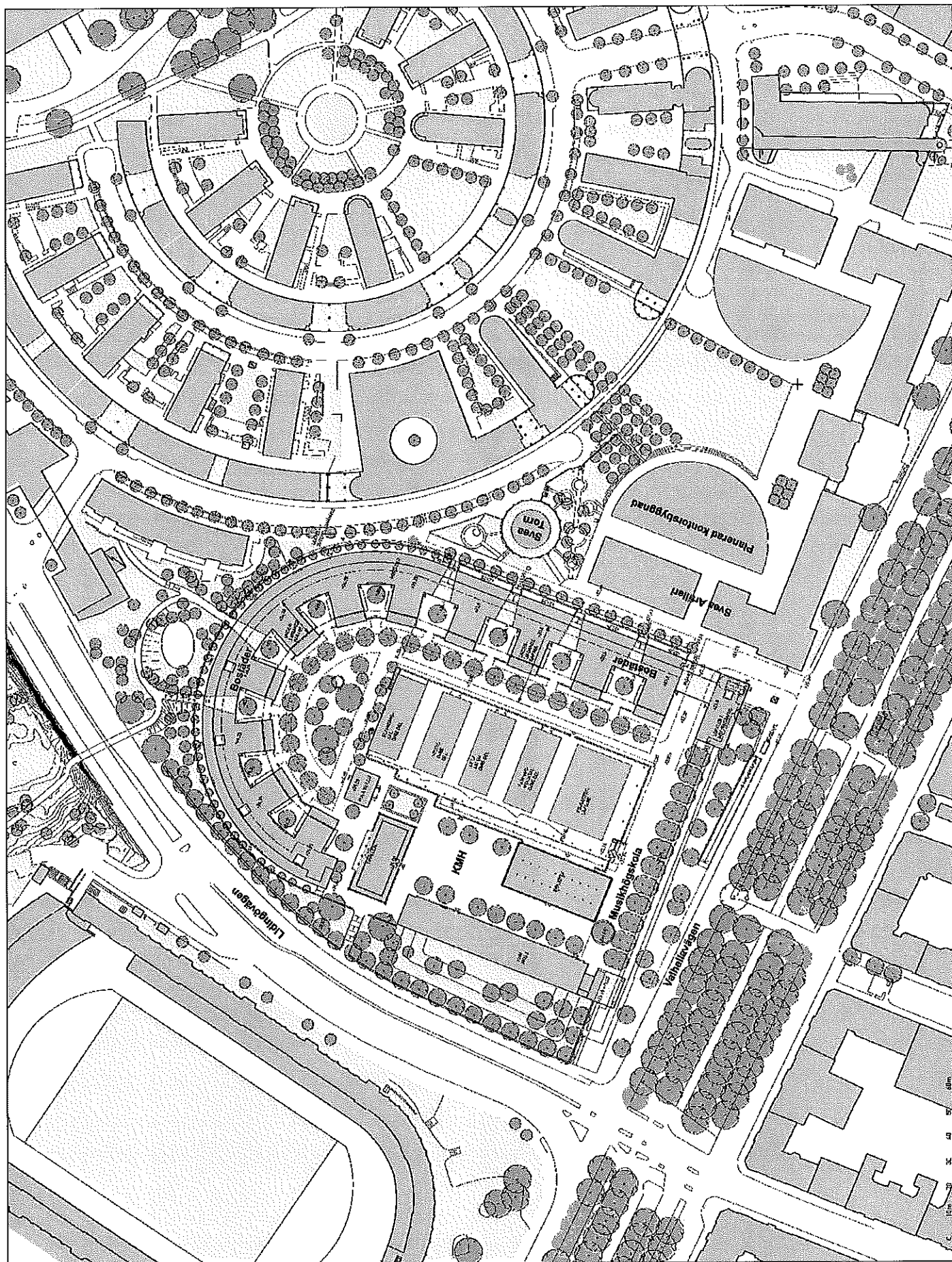
De allmänna hänsynsreglerna

Hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken ska alltid tillämpas. Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Hänsynsreglerna ställer också krav på att verksamhetsutövaren ska skaffa sig kunskap för att miljön inte ska komma till skada när verksamheten utförs.

MEDVERKANDE

Aleksander Wolodarski
Planarkitekt

Susanna Stenfelt
Planarkitekt

Aktuellt planförslag mars 2010

**STADSBYGGNADS
KONTORET**
PLANSAMRÅD

Planavdelningen
Aleksander Wolodarski
Susanna Stenfelt
Tfn 08-508 260 00

2010-03-10

Till
Remissinstanser enligt lista
Sakägare m.fl.
Stadsbyggnadsnämndens ledamöter
och ersättare

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Svea Artilleri i stadsdelen Ladugårdsgärdet, S-Dp 2004-16802-54

Stadsbyggnadsnämnden godkände den 9 november 2006 redovisning av programsamråd och beslutade att genomföra ett plansamråd. Ärendet har därefter inte förts vidare utan inväntat ett beslut från länsstyrelsen om hävning av den inom fastigheten byggnadsminnesförklarade f.d. Generalstabens stalletablisement. Länsstyrelsens hävning har överklagats av RAÄ och byggnadsminnesförklaringen ligger fast.

Det aktuella planförslaget innebär en nybyggnad för Musikhögskolan samt cirka 380 lägenheter i detta attraktiva läge. Ett långsiktigt bevarande av de byggnadsminnesförklarade byggnaderna skall också säkras. Ur stadsbyggnads-synpunkt är planens syfte att etablera en offentlig verksamhet som på ett medvetet sätt avslutar Gärdets bebyggelse.

För utbyte av information och synpunkter inbjudes härmed till samråd enligt 5 kap 20 § PBL (Plan- och bygglagen).

Samrådsmöte kommer att hållas den 30 mars kl. 18.00 - 20.00 i Musikhögskolans Lilla Sal, Valhallavägen 105, ingång A2

Planförslaget visas under tiden 15 mars – 16 april i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4 under husets ordinarie öppettider. Kopior av handlingarna kan erhållas mot avgift på Stadsbyggnadsexpeditionen i Tekniska Nämndhuset, måndag - onsdag 9.00 – 16.00, torsdag 9.00 – 18.30, fredag 10.00 - 15.00 (ändrade tider kan förekomma). Planförslaget visas även i Musikhögskolans ljusgård, Valhallavägen 105, de tider då lokalen har öppet samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/sbk

Eventuella synpunkter på planförslaget lämnas skriftligen och ska senast den 16 april 2010 ha inkommit till:

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Aleksander Wolodarski

Susanna Stenfelt

Information om behandling av personuppgifter (se sista sidan)

Postadress Box 8314 S-104 20 Stockholm
Besöksadress Fleminggatan 4 Tfn 08-508 26 000 Fax 08-508 27 170
E-postadress stadsbyggnadskontoret@sbk.stockholm.se

Bilagor (endast till remissinstanser): Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning

Sändlista

Länsstyrelsen i Stockholm, Planavdelningen
Lantmäterimyndigheten i Stockholms kommun
Hyresgästföreningen, Region Stockholm
Exploateringskontoret
Fastighetskontoret
Miljöförvaltningen
Östermalms stadsdelsförvaltning
Trafikkontoret
Stockholm Vatten AB
Fortum Distribution AB
AB Fortum Värme
Storstockholms Brandförsvar
Stadsbyggnadsnämndens handikappråd
Vägverket, Region Stockholm
Sakägare enligt fastighetsförteckning

Valbara

AB Storstockholms Lokaltrafik
Idrottsförvaltningen
Posten AB, Östermalm, Gärdet
Regionplanekontoret
Skönhetsrådet
Socialtjänstförvaltningen
Stockholms Stads Parkerings AB
Stockholms Stadsmuseum
Stockholms Studentbostäder
Stokab
Svensk Handel
Naturskyddsföreningen Stockholms län
Skanova

Interna instanser

Stadsbyggnadsroteln, Stadshuset
Namnberedningen
Stadsmättningsavdelningen, Geodatasektionen
Stadsmättningsavdelningen, KLM Plangrupp
Stadsbyggnadsexpeditionen
Receptionen i Tekniska Nämndhuset

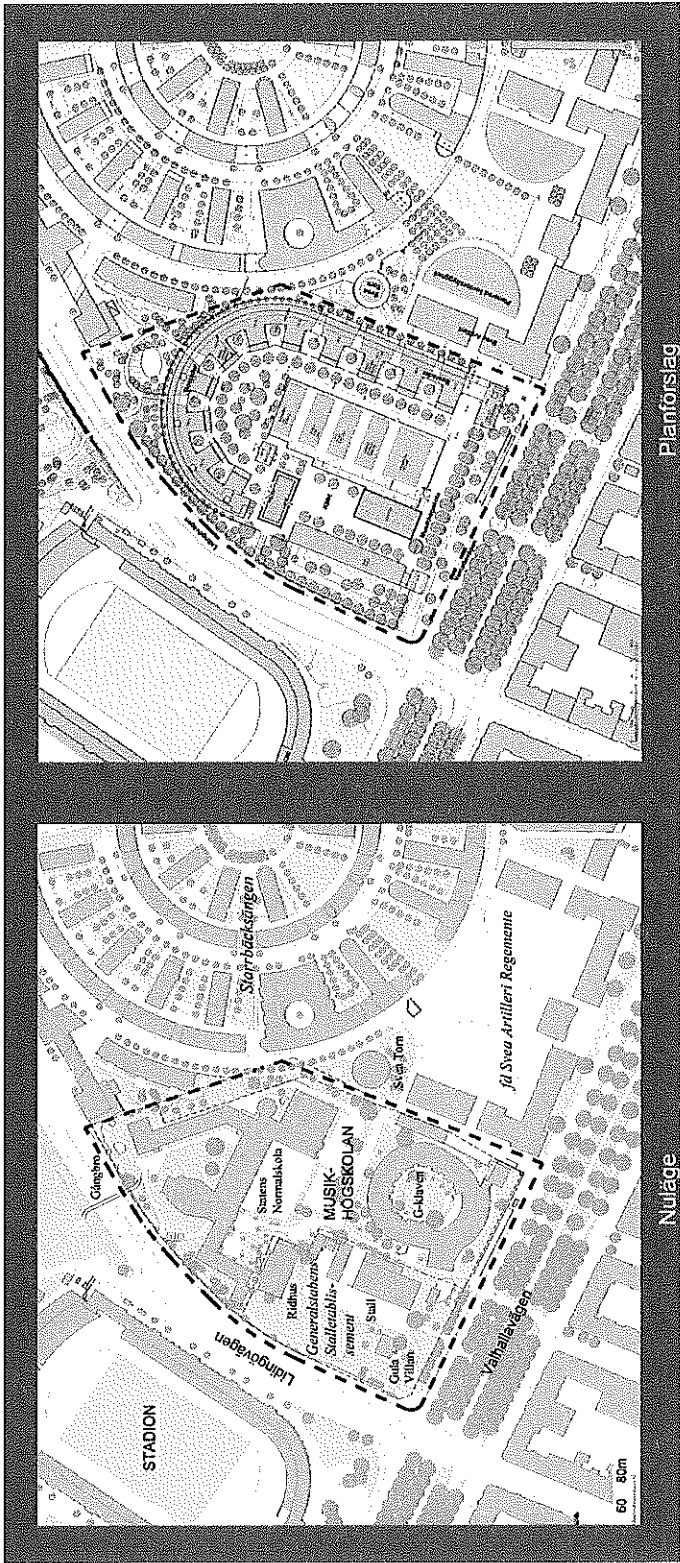
Information om behandling av personuppgifter

De uppgifter du lämnar till stadsbyggnadskontoret registreras för administration och uppföljning. Personuppgifter behandlas enligt reglerna i personuppgiftslagen (PuL). Handlingar och e-post som inkommer till stadsbyggnadskontoret blir allmänna handlingar och kan komma att lämnas ut enligt offentlighetsprincipen. Uppgifterna kan komma att läggas ut på vår webbplats.

Stadsbyggnadsnämnden är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter. Stadsbyggnadsnämnden är skyldig att till var och en som skriftligen ansöker om det, en gång per kalenderår, lämna besked om vilka personuppgifter om denne som behandlas. För eventuell rättelse av felaktiga uppgifter kontakta stadsbyggnadskontoret.

FÖRDJUPAD MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri,
i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.

TENGBOM

SAMRÅDSHANDLING

MARS 2010

Fördjupad miljökonsekvensbeskrivning
Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
Samrådshandling mars 2010

Titel: Fördjupad miljökonsekvensbeskrivning avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
Författare: Tengbom
Omslagsbild: Detaljplaneområdet – Nuläge / planförslag

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sida	sida
FÖRORD	4	HÄLSA OCH SÄKERHET
SAMMANFATTNING	5	Buller
INLEDNING	7	Luftkvalitet
Planområdet		Transporter av farligt gods
Bakgrund och tidigare utredningar/alternativ		Trafik, parkering, angöring
Syfte och avgränsningar		Ljusförhållanden
Läsanvisning		Klimat
PLANFÖRHÅLLANDEN	9	HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER
Översiktsplan		Dagvattenhantering
Gällande detaljplan		Grundvatten
Riksintrasse Stockholms innerstad med Djurgården		Geologi och markföroreningar
Institutionsbältet		STÖRNINGAR OCH MILJÖPÅVERKAN
Kungliga Nationalstadsparken		UNDER BYGGSKEDET
Byggnadsminnet		Uppföljning och kontrollprogram
Övriga omvärldsfrågor		FÖRENLIGHET MED MILJÖKVALITETSMÅL
PLANFÖRSLAG	11	Nationella miljökvalitetsmål
Planalternativet		KÄLLOR
Nollalternativet		BILAGOR
MILJÖ OCH LANDSKAP	13	Bilaga 1. Ekologiska värden och kompensationsåtgärder, CONEC.
Stads- och landskapsbild	20	Bilaga 2. Trädinventering, Naturvårdsbyrån Orback AB.
Kulturmiljö	23	Bilaga 3. Detaljerad riskanalys, transporter av farligt gods, WSP.
Naturmiljö	26	
Rekreation och friluftsliv		

FÖRORD

Denna fördjupade miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ingår i samrådshandlingarna tillhörande förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, S-DP 2004-16802-54 och är ett underlag för samråd till detaljplaneförslaget.

Efter samrådet kommer MKB:n att ses över och bearbetas med hänsyn till de synpunkter som kommer fram.

MKB-rapporten har tagits fram av TENGBOB på uppdrag av Akademiska Hus i Stockholm AB och under ledning av stadsbyggnadskontoret i Stockholm stad.

Stockholm mars 2010

Bosse Lierud
Landskapsarkitekt

Mikael Wessling
Landskapsarkitekt

SAMMANFATTNING

Akademiska Hus har ansökt om detaljplaneändring för del av kvarteret Svea Artilleri i stadsdelen Ladugårdsgärdet.

Detaljplaneområdet berörs av olika intressen och mål. De viktigaste målen är att tillgodose Kungliga Musikhögskolans (KMh) behov av nya lokaler och att bygga ca 380 nya lägenheter i centrala och kollektivtrafknära lägen samt att ta tillvara de kulturhistoriska värdena. Men också att undvika att ta parkmark i anspråk vid nyexploatering samt bevara och förstärka grönsstruktur och ekologiska samband.

Antagandet av detaljplanen av kommunfullmäktige beräknas ske under våren 2010 så att planen kan vinna laga kraft samma år. Byggestart är planerad till år 2012. Utbyggnaden av Kungliga Musikhögskolan beräknas vara färdig 2014 och bostadsområdet år 2020.

Inom planområdet ligger förutom Kungliga Musikhögskolan fd Statens Normalskola och fd Generalstabens stalltablissement som också är byggnadsminnen. I området finns även vägar, parkeringsytor samt trädgårds- och parkmark.

MKB:n avgränsas geografiskt till planområdet med Valhallavägen i söder och Lidingövägen i väster. Mot öster och nordost avgränsas området av fd Svea Artilleriregemente och Starrbäckängens bostadsområde.

Planförslaget har stor och permanent påverkan på de kulturhistoriska och stadsbildsmässiga värdena, i första hand för byggnadsminnet och riksintresset men även för Nationalstadsparken. Det får ett influensområde som framför allt påverkar Valhallavägens avsnitt från Svea artilleriregemente till Sofiahemmet och Lidingövägen längs Stadionområdet. Institutionsbältet längs Valhallavägen kommer att bibehållas och förstärkas i den del där nya Kungliga Musikhögskolan byggs intill korsningen mellan Valhallavägen – Lidingövägen.

Den blivande entrén till Musikhögskolan kommer att förtydligas mot Valhallavägen och framstå som ett nytt framträdande tillskott till stadens offentliga rum med en långsträckt trappa och trädplanteringar.

Kulturhistoriskt sett är ett bevarande av äldre, historiskt värdefull bebyggelse det mest positiva. Planförslaget tar hänsyn till kultur-värdena utifrån riksintresse- och stadsbildsvärden, bland annat genom avståndet till Stadion.

Den största påverkan planförslaget har på byggnadsminnets kultur-historiska värden är att de infogas i en ny helhet med betydande skala och samtida material.

Planförslaget innebär att i princip hela planområdet omdanas. Bara ett fåtal träd kan komma att bevaras. Av trädinventeringen framgår att det finns ett flertal träd som är av stort värde för grönsstrukturen. Flera ekar, almar och björkar bidrar till områdets karaktär. En slänt öster om fd. Statens Normal-skola är bevuxen med ett ekologiskt värdefullt trädbestånd. Även vissa träd har ett högt ekologiskt värde och bör därför skyddas och bevaras så långt det är möjligt.

Förslaget bedöms få stora negativa konsekvenser för de ekologiska sam-banden. Detta beror främst på att grönytorna till största delen försvinner, den föreslagna trädvegetationens begränsade artsammansättning, upp-komsten av ett torrare och skuggigare mikroklimat samt bostads-bebyggelsens avskärmade effekt mot intilliggande spridningszon. Området bedöms därmed förlora sin nuvarande ekologiska funktion som spridningszon.

De föreslagna trädplanteringarna inne i området samt längs Valhallavägen och den trädplanterade grönytan längs Lidingövägen ger viss kompen-sation för den förlorade grönsstrukturen inom området, men den måste

dock förstärkas ytterligare med planterade gröngjorda gårdsrum inom bostadsenklaven och så långt det är tekniskt möjligt med gröna tak.

För att öka de ekologiska och sociala sambanden mellan Södra och Norra Djurgården, som är stora natur- och friluftsområden, bör även bron över Lidingövägen byggas om och breddas och ges en status som ekodukt.

Jämfört med nollalternativet öppnas området upp mot sin närmaste omgivning och såväl antalet stråk in i området som antalet målpunkter ökar. Ett nytt huvudstråk från Valhallavägen förbinder området med Nationalstadsparken via den befintliga gångbron över Lidingövägen. Förslaget ger därmed större möjligheter för gång- och cykeltrafikanter att ta sig igenom planområdet och vidare ut till Nationalstadsparken.

Genom byggnadernas placering som bulleravskärmande kroppar längs Valhallavägen och Lidingövägen kommer ljudnivån inne i området att minska jämfört med dagens situation. Det är framförallt Musikhögskolans placering och utformning som bidrar till trafikbullerdämpningen. Den centrala axeln in i planområdet kommer att medföra ljudinsläpp från trafiken på Valhallavägen.

För att minska mängden kvävedioxid och inandningsbara partiklar måste trafiken minskas. En minskning av trafiken, främst den tunga, kan förväntas när Norra länken byggs ut.

Identifierade utvecklingsplaner i regionen bedöms sammantaget leda till en minskad riskbild längs med Lidingövägen i framtiden. Exakt hur stor denna minskning är i dagsläget svårt att prognostisera. I synnerhet Norra Länkens tillkomst bedöms minska riskerna längs med Lidingövägen radikalt. Lidingövägen utgör sannolikt omledningsvägnät som nyttjas vid planerade och oplanerade, tillfälliga eller längre avstängningar av tunnelsystemet. Oavsett vägtunnlarnas kategorisering förväntas således vissa transporter av farligt gods finnas kvar på ytvägnätet även efter att Norra Länken är tagen i drift.

Marken i området är bergbunden vilket medför dåliga förutsättningar infiltration av dagvatten. Däremot kan fördröjningsmagasin anläggas för att minska belastningstoppar på ledningsnätet. Även gröna tak har en positivt fördröjande effekt.

Angöringstrafik till och från området kommer att ske från Valhallavägen med vändzon och angöringsfunktion för institutionsfolk och boende.

Ett underjordiskt garage byggs i två våningar under bostäderna. De ca 280 bilplatserna är i första hand avsedda för de boende, men även för anställda vid KMH. Syftet är att minimera fordonstrafiken inne i området till förmån för gående och cyklister.

Tunnelbanestationen får sin uppgång i samma läge som idag. Den befintliga rampen rustas upp. Tillgängligheten inom planområdet kommer att bli betydligt bättre än idag.

Ljusförhållandena blir generellt sämre inom området eftersom bebyggelsen blir tätare och högre än den befintliga.

Under byggskedet kommer störningar bland annat att uppstå från rivning, schaktning, sprängningar och byggtrafik. Störningarnas omfattning kan mildras genom att så långt som möjligt visa hänsyn till närboende och olika trafikantgrupper genom att stängsla in och skärma av arbetsområdet.

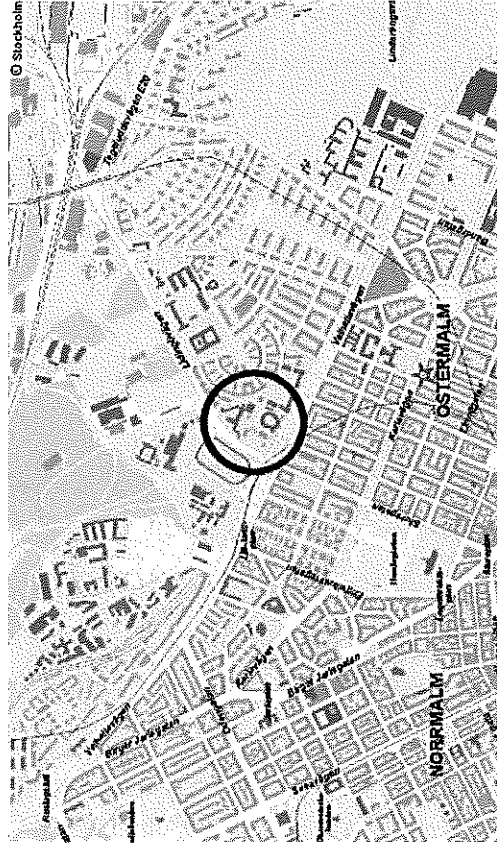
Befintliga träd som kan bevaras ska skyddas under byggskedet. Kontrollprogram upprättas för att upptäcka och motverka eventuella förändringar eller störningar avseende t ex. grundvatten, intilliggande bebyggelse, hantering av rivningsmassor, schakter och sprängningar.

INLEDNING

Planområdet

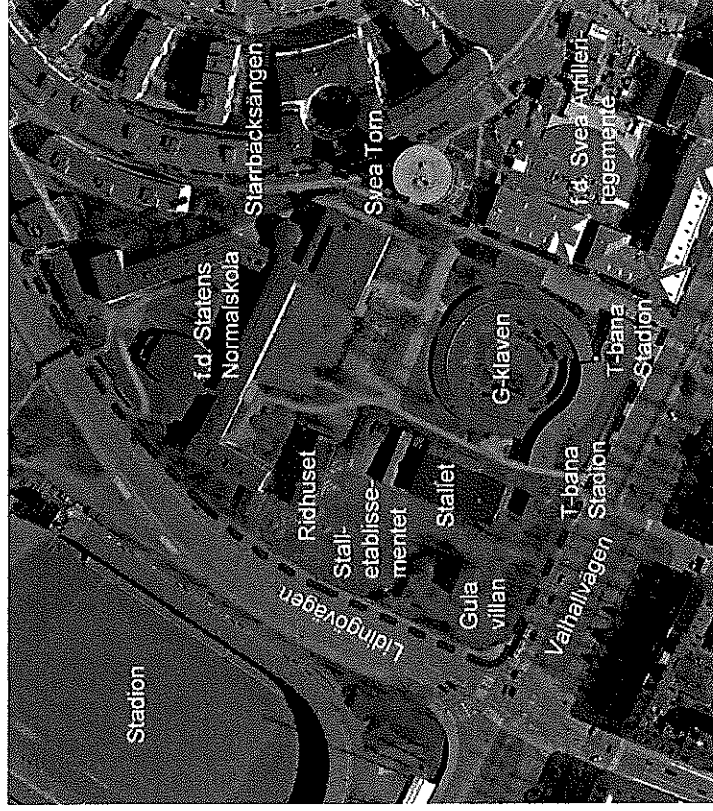
Detaljplaneområdet utgör fastigheten Svea Fanfar (se översiktskarta och flygfoto), ett ca 3,5 ha stort område beläget intill korsningen Valhallavägen-Lidingövägen (norr om Valhallavägen och öster om Lidingövägen).

I söder gränsar området till Valhallavägen längs en drygt 200 meter lång sträcka och i väster och nordväst har det en ca 350 lång gräns mot Lidingövägen. Detaljplaneområdet innefattar nuvarande Kungliga Musikhögskolan med fd Statens Normalskola och den sk G-klaven, samt tomten med tre kulturskyddade byggnader, som tidigare utgjorde Generalstabens stalletablisement.

Karta 1. Översiktskarta.

I väster, på motsatt sida av Lidingövägen, är Stadion belägen och i öster breder boendeområdet Starrbäckssängen ut sig med en koncentrisk planform. Se flygfoto nedan.

Flygfoto över planområdet som avgränsas med röd linje.

Bakgrund, tidigare utredningar och alternativ

Kungliga Musikhögskolans verksamheter har under en längre tid varit utspridda till ett flertal byggnader med alltför låg teknisk och funktionell kvalitet. Därför har möjligheten att lösa lokalproblemen undersökts. Under 2003 studerades ett flertal alternativa tomter i Stockholm för en ny placering av skolan. Detta resulterade i att den nuvarande tomten Svea Artilleri ansågs vara den mest attraktiva att utreda fortsättningsvis, inte minst för de goda möjligheterna att exponera Musikhögskolan i stadsbilden.

Efter att Akademiska Hus köpt fastigheten ansökte man under 2004 hos Stockholms Stad om en detaljplaneändring för del av kvarteret Svea Artilleri på Ladugårdsgärdet för att uppföra nya lokaler för Kungliga Musikhögskolan samt nya bostäder på Musikhögskolans nuvarande tomt. En övergripande målsättning enligt Stadsbyggnadskontoret var att från stadsbyggnadssynpunkt skapa en levande innerstadsmiljö med ett blandat innehåll med boende och kultur.

Stadsbyggnadskontoret har i sitt programförslag föreslagit en radikal förändring av området med syftet att skapa en med institutionsbältet integrerad stadsbebyggelse. Programmet förutsätter bland annat att den nuvarande Kungliga Musikhögskolan och Statens Normalskola med flera byggnader rivs. Däremot bevaras stallet, ridhuset och Gula villan vilken flyttas till ny plats inom området.

I planen har KMH:s önskemål om nya lokaler och stadsbyggnadskontorets förslag till ny bostadsbebyggelse integrerats med tillvaratagandet av det kulturhistoriska intresset inom planområdet. Stadsbyggnadskontoret har löpande haft samråd med länsstyrelsens enhet för kulturmiljö avseende hanteringen av byggnadsminnet.

En kulturhistorisk värdebeskrivning för byggnadsminnet har upprättats av Wenanders 2009-11-27 på uppdrag av länsstyrelsen med syfte att fungera som kunskapsunderlag vid beslut om förändring och åtgärder inom byggnadsminnet, fd Generalstabens stalletablisement.

Akademiska Hus har gått in med en ansökan till länsstyrelsen om jämkning av byggnadsminnet.

Syfte och avgränsningar

Syftet med den fördjupade miljökonsekvensbeskrivningen är att belysa de konsekvenser och effekter som detaljplanens planförslag kan generera på natur- och kulturmiljö. MKB:n ska också utgöra underlag för en samlad bedömning av projektets inverkan, positivt eller negativt, på miljön, människors hälsa och säkerhet, samt hushållning med naturresurser.

Intressen, värden, och störningar som finns inom planområdet och i intilliggande områden ska behandlas i MKB:n. Några av de viktigare frågorna är behandlingen av de antikvariska värdena och hur områdets nuvarande betydelse för grönsstrukturen mellan kärnområdena på Djurgården kan tas till vara och eventuellt förstärkas.

MKB:n behandlar även planområdet med dess föreslagna bebyggelsemönster och trafikplaneringar samt yttre påverkan som trafikbuller och luftföroreningar. Dessutom diskuteras transporter med farligt gods.

Läsanvisning

I MKB:n används begreppen **nuläge** som beskriver befintlig situation, **noialternativ** som beskriver situationen år 2020 i det fall projektet inte genomförs, och **planförslag** som avser den situation som kommer att råda efter det att detaljplanens byggnation genomförts.

PLANFÖRHÅLLANDEN

Översiktsplan

Enligt gällande översiktsplan från 1999 finns inget hinder att genomföra detaljplaneförslaget. I översiktsplanen redovisas områdets framtida markanvändning som tät stadsbebyggelse.

Gällande detaljplan

Gällande detaljplan för fastigheten Svea Artilleri 13, där nuvarande Kungliga Musikhögskolan är belägen, fastställdes 1946 och anger att planområdet får nyttjas till "allmänt ändamål".

För den intilliggande fastigheten, Svea Artilleri 12, fd Generalstabens stalletablisement, gäller en detaljplan med tillägg som fastställdes 1996. I planen anges att fastigheten är ett kulturreservat som får användas för sport- och institutionsverksamhet. Vidare anges att byggnader och tomt är byggnadsminnesförklarade.

Riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården

Planen ingår även i ett område som är avsett som riksintresse för kulturminnesvården enligt 3 kapitlet miljöbalken, och anges vara av särskild betydelse för Stockholms gröna karaktär. Intresset hänvisar till 1800-talets stadsplanestruktur med dess esplanader, breda trädplanerade gator. Valhallavägen som en grön esplanad ingår i riksintresset och bildar ett värdefullt stadsum som kantas av flera monumentala byggnader och institutioner.

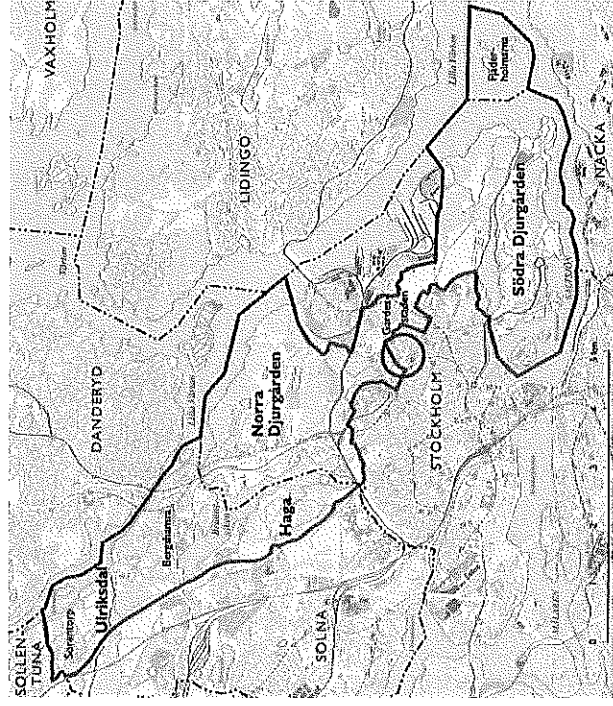
Institutionsbältet

Inom *riksintresset för kulturminnesvård* ligger det sk institutionsbältet som avser den rad av institutionsbyggnader som gränsar mot Roslagsvägen och Valhallavägen. Institutionsbältet sträcker sig från

Naturhistoriska riksmuseet i norr till Filminstitutet i söder. Institutionsbältet utgör stenstadens tydliga yttre gräns.

Kungliga Nationalstadsparken

Detaljplaneområdet gränsar till Nationalstadsparken, vars gräns följer Lidingövägen. I Nationalstadsparken får inget intrång ske i form av bebyggelse eller annan påverkan som kan skada naturmiljön eller områdets historiska natur- och kulturvärden. För områden utanför Nationalstadsparken gäller dessutom att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön endast får komma till stånd om det sker på ett sådant sätt som inte påtagligt skadar områdets natur- och kulturvärden.

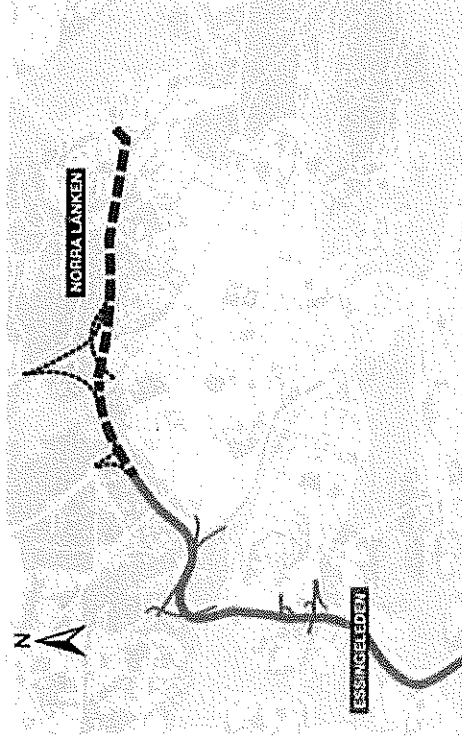
Karta 2. Kungliga Nationalstadsparken.

Byggnadsminnet

Flera byggnader inom området omfattas av byggnadsminnesförklaringen enligt 3 kapitlet i lagen om kulturminnen (KML) från 1995-04-21. Dessa är stallet, ridhuset och bostadshuset, den sk Gula villan. Lagen innebär att byggnaderna ej får rivas eller byggas om till sitt yttre, samt att miljön inte får förvanskas.

Övriga omvärldsfrågor

Nya bebyggelseområden och trafikleder som planeras i områdets närhet eller på andra platser kan innebära miljökonsekvenser för detaljplaneområdet i olika avseenden. Exempelvis kan utbyggnaden av Norra Länken (se karta) förväntas medföra en reduktion av trafikflöde, buller och risker kopplade till transporter av farligt gods i planområdets närhet.

Karta 3. Planerad trafikled mellan Roslagstull och Värtahamnen, Norra Länken.

Flygfoto . Planerat utbyggnadsområde med bostäder och arbetsplatser nordost om planområdet, Norra Djurgårdsstaden. Planområdet vid den röda pilens spets.

Det planerade bebyggelseområdet Norra Djurgårdsstaden (se foto) kan å andra sidan medföra en ökning av trafikflödena. Sammantaget förväntas dock effekterna av dessa framtida utbyggnader ta ut varandra.

PLANFÖRSLAG

Planalternativet

Huvudsyftena med planförslaget är, som tidigare nämnts, att tillgodose Musikhögskolan med funktionella lokaler, utnyttja och bevara ridhus, stall samt Gula villan, och att förse stadsdelen med efterfrågade bostäder.

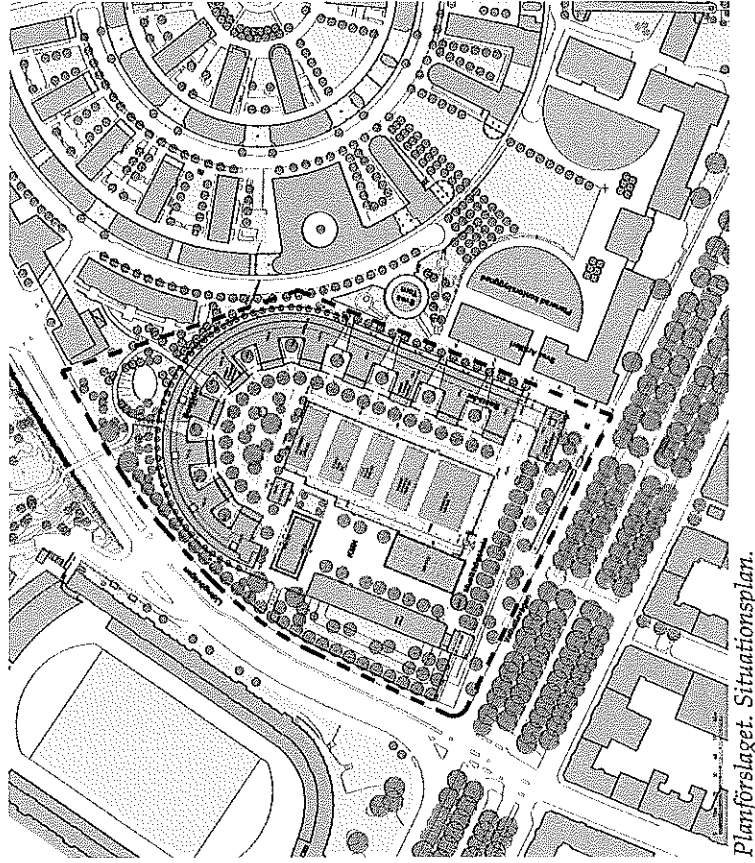
Målen för detaljplanen är att:

- tillgodose KMHs behov av nya och ändamålsenliga lokaler.
- Stadions arkitektur- och kulturhistoriska värde inte försvagas i stadsbilden.
- ny bostadsbebyggelse uppförs i centrala och kollektiv-trafknära lägen
- undvika att ta parkmark i anspråk vid nyexploatering
- bevara och förstärka grönstruktur och ekologiska samband

I förslaget ges KMH en framträdande plats i hörnet Lidingövägen - Valhallavägen där placeringen av högskolan kan komma att innebära ett betydande tillskott till stadens offentliga rum och samtidigt bidra till en förstärkning av Valhallavägens institutionsbälte. Musikhögskolan kommer att inrymma en större konsertsal och i den bevarade stallbyggnaden ett bibliotek, vilka kommer att vara tillgängliga för allmänheten.

På områdena där nuvarande Kungliga Musikhögskolan och fd Statens Normalskola ligger föreslås att bostadsbebyggelse för cirka 380 lägenheter uppförs i form av en 5-6 våningar hög halvcirkelformad byggnad som förlängs söderut ned till Valhallavägen.

Den nya bebyggelsen kommer att bli en fortsättning avseende exploateringsnivå och med ett formspråk som anknyter till bebyggelsen i Starrbäckensängen. Stadions medeltida, romantiska

formspråk tas också upp i detaljplaneförslagets bebyggelseutformning. Avsikten är också att anlägga ett buffrande grönspråk längs Lidingövägen samt även skapa en koppling från Valhallavägen till Nationalstadsparken via portaler i huskroppens norra del. Alléplanteringar föreslås mellan högskolan och bostadsbebyggelsen

och längs trappan mot Valhallavägen. Runt anläggningen löper ett smalt, trädplanterat band och på utsidan i norr ligger en lite större grönyta.

Trafik till och från planområdet kommer att ske från Valhallavägen. Parkeringsmöjligheter för de boende kommer att finnas i garage i två våningar under bostadskvarteret med infart från Valhallavägen. Totalt rymms ca 280 p-platser och garaget kan samutnyttjas med Musikhögskolan. Transporter till Musikhögskolan sker från Valhallavägen.

Det aktuella planförslaget innebär att all äldre bebyggelse bevaras eller flyttas. Musikhögskolans nya byggnader placeras på stall-etablissemangets tomt så att stallet och ridhuset bevaras. Gula villan flyttas längre in i området intill ridhuset. På detta sätt bevaras byggnadsminnets viktigaste byggnader. Kungl. Musikhögskolans befintliga byggnader med G-klaven och fd. Statens Normalskola rivs.

Nollalternativet

I en miljökonsekvensbeskrivning beskrivs förutom konsekvenserna av förslaget även konsekvenserna av ett nollalternativ. Detta görs för att förslagets konsekvenser och effekter ska kunna jämföras med konsekvenserna av att förslaget inte genomförs överhuvudtaget.

I nollalternativet förutsätts att inga påtagliga förändringar sker inom planområdet. Befintliga byggnader kommer att finnas kvar med förhoppningsvis nya verksamheter så att en fortsatt normal skötsel och underhåll av byggnader, vägar och parkmark kan upprätthållas. Om inte så sker kommer de kulturhistoriska byggnaderna att stå tomma och sakna användning.

Eftersom Musikhögskolans nuvarande lokaler inte uppfyller ställda krav innebär det att skolan flyttar sin verksamhet från området.

Utbyggnaden inom planområdet beräknas vara helt genomförd år 2020. Detta år används i första hand i MKB:n som jämförelseår vid olika bedömningar. På längre sikt kan även förutsättningar förändras t.ex. trafikbelastning på angränsande vägnät vilket kan ha betydelse för planområdets miljöförhållanden.

I det renodlade nollalternativet står den befintliga bebyggelsen kvar i sin helhet. Det är dock även tänkbart att G-klaven samt vissa av de yngre delarna i stalletablisementet kan komma att rivas för att ge plats åt kompletterande bebyggelse. Det värde som ligger i att den historiska utvecklingen och tidigare verksamheter kan avläsas i miljön kvarstår, liksom det rent arkitektoniska värdet.

MILJÖ OCH LANDSKAP

Stads- och landskapsbild

Nuläge

Planområdet ligger i en övergångszon mellan den tätbebyggda staden och Norra Djurgårdens glesare bebyggelse. Generösa, öppna ytor mellan husen och parkliknande grönska ger idag en försiktig övergång till Norra Djurgården och Nationalstadsparken.

Planområdet gränsar på två sidor till breda genomfartsleder. Valhallavägen i söder, som är en av Stockholms esplanader präglas på norra sidan av friliggande "hus i park", tillbakadragna från Valhallavägen. De stora institutioner som ligger längs Valhallavägen har givit upphov till benämningen institutionsbältet. Södra sidan har en helt annan karaktär med stadens kompakta, slutna fasad av höga bostadshus. Lidingövägen i väster, som saknar trädplanteringar och har ett större trafikflöde, avskiljer planområdet från Stadion.

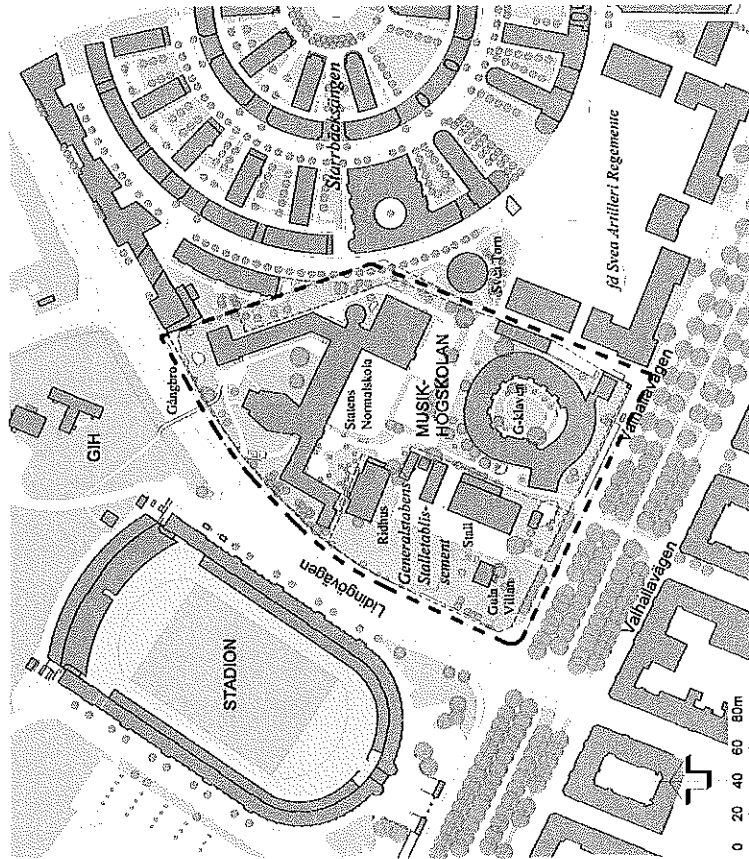
Bebyggelsestrukturen inom planområdet kan översiktligt karakteriseras som hus i park då de flesta av byggnaderna är relativt gles placerade inom fastighetens mestadels parklika grönytor.

Ur stadsbyggnadssynvinkel är området sammansatt av olika miljöer vilka ligger intill varandra geografiskt men som inte samverkar visuellt eller runsligt. Tittar man närmare på områdets "hus-i-park-struktur" ser man att det kan delas in i tre delområden utifrån olikheterna i bebyggelsestruktur och karaktär. Se plan över befintlig situation.

Delområdenas bebyggelse härstammar från olika epoker och uppvisar därmed klara olikheter ifråga om funktion, skala och materialbehandling. Delområdenas byggnader förhåller sig på olika sätt till omgivande

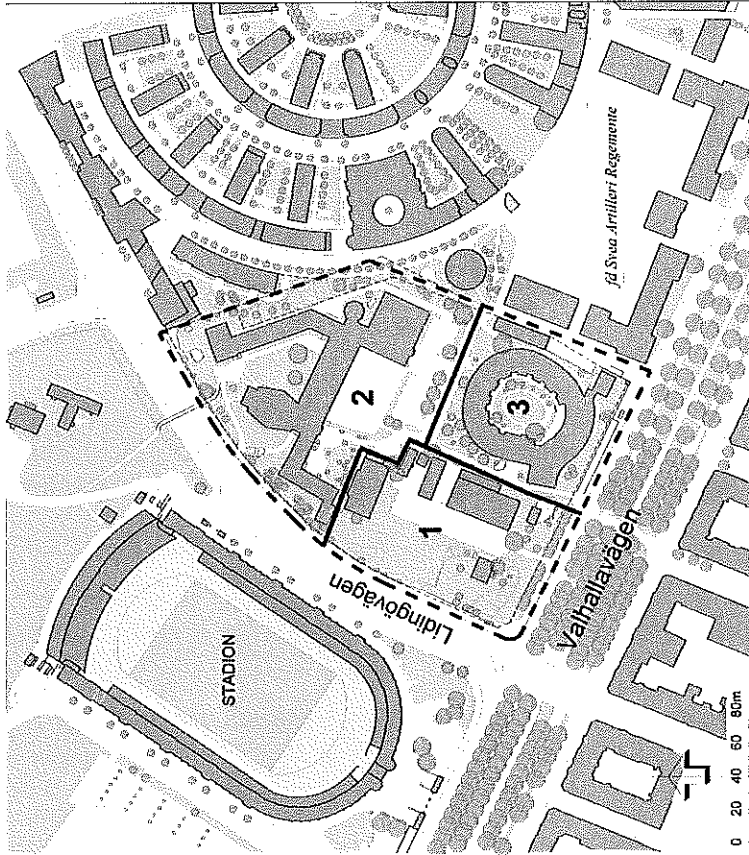
Förstudie miljökonsekvensbeskrivning
 Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
 Samrådshandling mars 2010

landskap och terräng, vilket leder till stora karaktärsskillnader mellan delområdena.

Plan över befintlig situation - nuläge. Fastigheten Svea Fanfar angränsad med streckad linje. Byggnader redovisas i grått, hårdgjorda ytor i vitt, grönsytor i ljusgrönt och träd i mörkgrönt.

Delområde 1 har de äldsta anorna inom fastigheten och uppfördes 1886-1888 som Generalstabens Stalletablisement med syfte att hårbärga

Plan över delområden med olika bebyggelsestruktur och områdeskaraktär.

Generalstabens hästar och var ett av de första byggnadsprojekten norr om Valhallavägen. Det är för övrigt samtida med anläggandet av Valhallavägen. Vid denna tid var markerna norr om nuvarande Valhallavägen helt obebyggda, så när som på det öster om liggande Svea Artilleri Regimente som uppfördes tio år tidigare. Stadion färdigställdes 1910.

Idag utgör fd Generalstabens stalletablisement ett exempel på den lantliga bebyggelse som präglade Stockholms närmaste omgivningar om-kring sekelskiftet 1900, se foto 1.

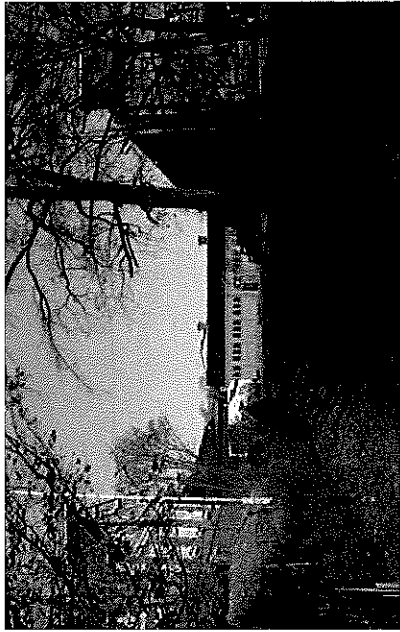

Foto 1. Fd Generalstabens stalletablisement, entré från Valhallavägen.

Byggnaderna ridhus, stall och stallmästarbostad är grupperade så att de inramar en större stallplan, belägen ca 2 m högre än Valhallavägen och Lidingövägen, se foto 2.

Foto 2. Fd Generalstabens stalletablisements stallplan.

Bostadshuset, Gula villan, som ligger på en kulle med omgivande trädgård och uppvuxna träd (foto 3) och med förgårdsmark mot Valhallavägen utgör en stark kontrast till stenstadsbebyggelsen på vägens södra sida (foto 4).

Foto 3. Fd Generalstabens stalletablisement, föreståndarens bostad, Gula villan.

Foto 4. Fd Generalstabens stalletablisement med parkliknande förgårdsmark längs Valhallavägen.

Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
Förordnad miljökonsekvensbeskrivning
Samrådshandling mars 2010

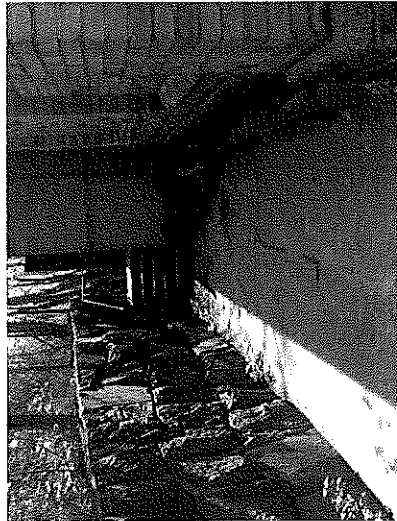

Foto 5. Nivåskillnaden mot intilliggande delområden tas här upp i form av en stödmur av natursten.

Den stora stallplanen har schaktats fram på den ursprungligen betydligt mera kuperade, bergbundna tomt. I norra och nordöstra är schakten ca 1,5 m. Se foto nr 5.

Foto 6. Bergskärning mot Lidingövägen.

Foto 7. Nivåskillnad som bergskärning mot Lidingövägen.

När Lidingövägen breddades och sänktes ca 2 m på 70-talet uppstod de bergskärningar som idag framträder i Lidingövägens gaturum. (foto 6 och 7). Samtidigt tillkom även de stödmurar av tegel som avgränsar tomten mot samma väg (foto 8). I och med att Lidingövägen fick modern standard avskars planområdet från Norra Djurgården och det som senare kom att bli Nationalstadsparken.

Foto 8. Hög tegelmur mot Lidingövägen.

DELOMRÅDE 2

Delområde 2 bebyggdes under 40-talet med Statens Normalskola.

Foto 9. Fd Statens Normalskola.

Byggnaden sträcker sig tvärs över fastigheten, från Lidingövägen till Starrbäcksången. Trånga passage leder förbi runt byggnaden (foto 10).

Foto 10. Trång passage vid Normalskolan.

Mot söder omfattar den u-formade byggnadskroppen en stor gård som ligger ca 6-7 m högre än Lidingövägen och Valhallavägen. Nivåskillnaden i förhållande till Starrbäcksången uppgår till ca 4-5 m.

Mot Lidingövägen tas höjdskillnaden upp med en bergskärning (foto 11) och mot Starrbäcksången med en trädbevuxen, brant slänt.

Foto 11. Statens Normalskola och bergskärning mot Lidingövägen.

I nordvästra delen av fastigheten finns en gångbro över Lidingövägen till Nationalstadsparken. Bron har endast förbindelse med Lidingövägens östra sida.

DELOMRÅDE 3

1959 stod Musikhögskolan klar med "G-klaven" som är en låg, nästan cirkelrund byggnad med en sluten innergård.

Byggnaden omges av en förgårdsremsa med träd i gräs. Mellan delområde 2 och 3 finns öppna ytor som idag nyttjas som entreområde och parkering.

Foto 12. G-klaven sedd från Valhallavägen och tunnelbanepippgången.

Nollalternativet

Stadsmiljömässigt kommer troligen endast mindre förändringar att ske i nollalternativet. Eventuellt kan ny bostadsbebyggelse komma att uppföras för att tillfredsställa stadsdelens behov av lägenheter. Normalskolan kan åter komma att nyttjas som skola i framtiden.

Karaktären av institutionsbälte bibehålls och de kulturhistoriska värdena kan bevaras.

Planförslaget

Planförslaget innebär en i det närmaste total omdaning av befintlig stads- och landskapsbild. Jämfört med nuläget innebär förslaget en visuell barriär mot Nationalstadsparken. Dagens mjuka övergång mellan stenstad och Nationalstadsparkens natur försvinner helt. Terrängen omformas så att befintliga nivåskillnader inom planområdet utjämnas och ursprunglig vegetation försvinner liksom den parkliknande förgårdsmarken mot

Valhallavägen. Befintliga byggnader rivs, förutom stallet, ridhuset och Gula villan, som flyttas enligt förslaget. Förslaget innebär att planområdets miljö får en helt ny karaktär med nya, högre byggnader och nya trädplanteringar.

De bevarade byggnaderna kommer att ingå i ett helt nytt sammanhang som står i stark kontrast till de nya byggnadernas formspråk och materialval.

Foto 13. Nya Musikhögskolans hörnbyggnad mot Lidingövägen-Valhallavägen. Vy från Sturegatan. Jämför med foto nr.

Nya Musikhögskolan, KMH, annonserar sig tydligt mot Valhallavägen och stenstaden. De föreslagna trädplanteringarna längs Valhallavägen och den sammanhängande trädplanterade grönytan mot Lidingövägen kommer att ge kvarteret en tydlig inramning.

KMH:s västligaste byggnad är indragen från Lidingövägen, vilket ger ett välgörande respektavstånd mot Stadion. Jämfört med nollalternativet och dagens situation innebär förslaget att tomtens nuvarande gräns mot Lidingövägen omformas på ett för stadsbilden positivt sätt. Gatumiljöns sargade och provisoriska karaktär med omväxlande höga bergskärningar och murar (foto 14) ersätts med en enhetlig och representativ utformning med trädplanteringar längs en låg mur framför en byggnad i gatunivå i en storlek som bättre stämmer överens med Stadions skala och som kommer

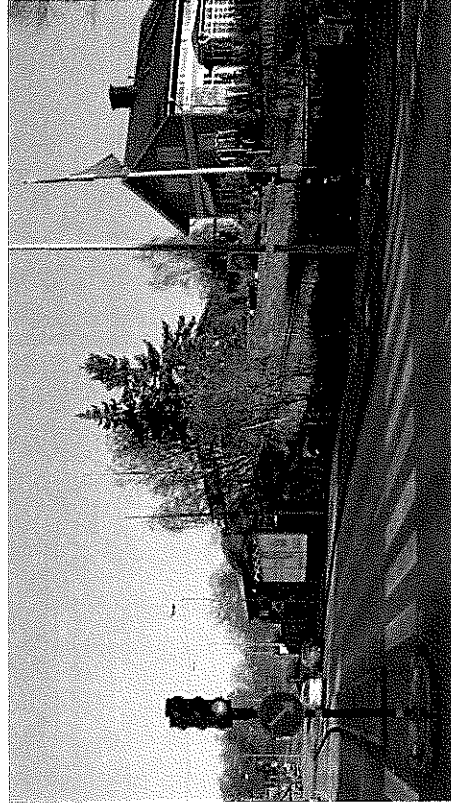

Foto 14. Vy från korsningen Valhallavägen-Lidingövägen, nyläge.

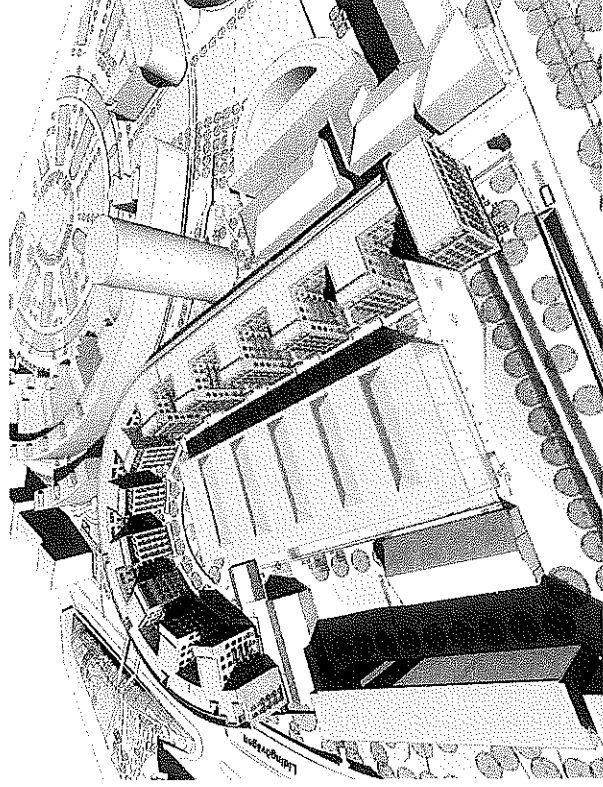

Perspektiv. Musikhögskolans huvudentré med trappor längs Valhallavägen. Till höger konsertsalen och till vänster stallet med bibliotek. I bakgrunden tornbyggnaden och bakom den korsningen med Lidingövägen.

att utgöra ett tydligt landmärke i gatubilden, vilket är positivt från stadssynpunkt. Förslaget innebär att Lidingövägens gaturum får en tydligare och bättre gestaltad inramning och Stadion en mera vårdig omgivning.

Den nya bebyggelsen ligger indragen längs Valhallavägen med en generös entréyta med trädplanteringar och en långsträckt trappa, vilket understryker områdets offentliga och institutionella karaktär och bidrar därmed även till att förstärka institutionsbältet. Se perspektiv.

Bostadsbebyggelsen med sin halvcirkelrunda planform är formmässigt besläktad med Stadion och Starrbäckssången, vilket från stadssynpunkt kan ses som en positiv avslutning på Gärdeets bebyggelse. Bostadsgårdarna är utformade som gröna rum och hälften av dessa har passager via portiker

Perspektiv mot norr.

ut mot Starrbäcksången och Nationalstadsparken. Dessa nya stråk kommer att betydligt öka områdets tillgänglighet och kommunikation till intilliggande områden. Bostadsbebyggelsen, tillsammans med den västligaste av KMH:s byggnader, omsluter kvarterets inre med Musikhögskolans huvudbyggnad och de bevarade byggnaderna.

Väster om den nya huvudbyggnaden bildas ett gårdsrum som kan sägas symbolisera den tidigare stallplanen. Denna gårdsbildning kommer att fungera väl som vistelseyta för Musikhögskolans studenter och personal. Gårdsrummets inramning blir varierad och arkitektoniskt spännande med de omkringliggande byggnadernas olika uttryck, fasadbeklädnader, material och färg. Ett unikt och kontrastfullt inslag är den Gula villan med intilliggande stiliserad trädgård. I övrigt är den öppna gården kantad av trädplanteringar.

Norr om huvudbyggnaden bildas tillsammans med bostadshuset ett rum som i planförslaget utgörs av en torgyta med trädplanteringar. Mellan torget och Valhallavägen innehåller planförslaget en gata med trädplanteringar som jämfört med nollalternativet betydligt ökar områdets kommunikationsmöjligheter.

Kulturmiljö

Nuläge

Stockholms innerstad med Djurgården utgör riksintresse för kulturmiljövården, enligt översiktsplan och 3 kap miljöbalken, vilket innebär att området ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada dessa värden. Ingående i detta riksintresse är Institutionsbältet och Esplanadsystemet och stenstadens yttre gräns.

Institutionsbältet definieras av Stockholms stad som det band av institutioner som kring förtra sekelskiftet förlades längs Valhallavägens norra sida från Gärdet med bland andra KTH, Sophiahemmet, Stockholms stadion, och norrut längs Roslagsvägen med Frescati, Universitetet, Vetenskapsakademien och Naturhistoriska riksmuseet.

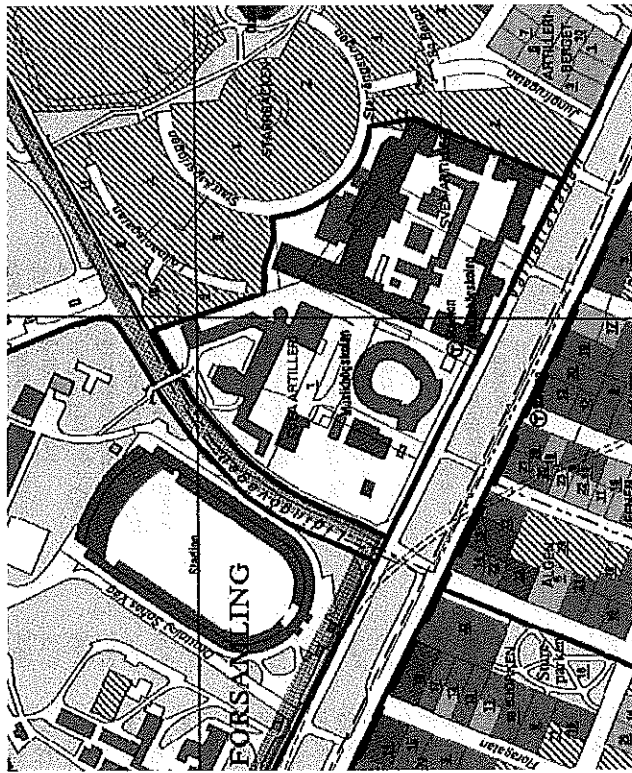
Esplanadsystemet och stenstadens yttre gräns är Stockholm stads benämning på de breda, trädplanterade gator som anlades i Stockholms innerstad under senare delen av 1800-talet, enligt Lindhagens stadsplan från 1866. Valhallavägen är den längsta av Stockholms esplanader.

Nationalstadsparken utgör riksintresse enligt 4 kap miljöbalken, vilket innebär att ny bebyggelse endast får komma till stånd som inte skadar dess natur- och kulturvärden. Detta gäller även för ny bebyggelse utanför Nationalstadsparkens gräns. Stadion med omgivningarna ingår i Nationalstadsparken.

Byggnadsminnet avser fd Generalstabens stalltablisement och dess kulturmiljö med stall, ridhus och bostadshus (Gula villan). Etablisementet förklarades som statligt byggnadsminne 1993, och 1995 som byggnadsminne enligt 3 kap kulturminneslagen.

Förstudie miljökonsekvensbeskrivning
 Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
 Samrådshandling mars 2010

På Stadsmuséets karta för kulturhistorisk klassificering av byggnader (karta 4) anges det tidigare Generaletablisementets byggnader med stall, ridhus och Gula villan med blå färg vilket betyder att dessa byggnaders

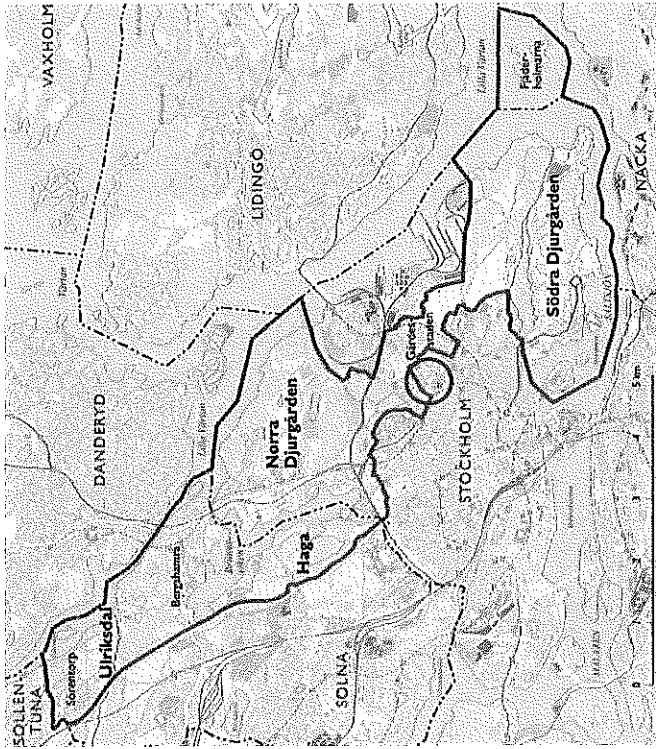

Karta 4. Stadsmuséets karta för klassificering av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, utsnitt. Stockholms stadsmuseum, 1996.

kulturhistoriska värde motsvarar fordringarna för byggnadsminne i kulturminneslagen. Byggnadsminnesförklaringen avseende Stalletablisementet innebär bland annat att stallet, ridhuset och bostadshuset inte får rivas eller byggas om och att miljöns utseende och karaktär inte får förändras.

Normalskolan och Kungliga Musikhögskolan, markerade med grön färg på samma karta, har ett skydd enligt 3 kapitlet 12 paragrafen plan- och

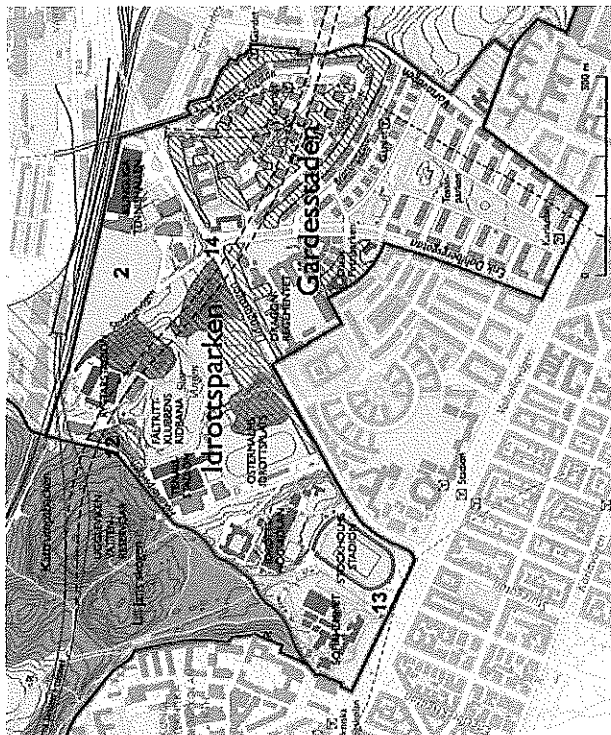
bygglagen vilket innebär att bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Karta 5. Nationalstadsparken och planområdet.

Planområdet gränsar även till Stadion som är byggnadsminne och till fd Svea artilleriregemente som också har ett kulturhistoriskt värde motsvarande fordringarna för byggnadsminne i kulturminneslagen.

I rapporten "Kulturhistorisk värdebeskrivning för byggnadsminnet Generalstabens stalletablisement" (Wenander 2009), beskrivs de olika kulturhistoriska värdena som ingår i detta område med byggnader, samt de värdefulla karaktärsdrag som detta innehar.

Karta 6. Idrottsparken – ett delområde inom Nationalstadsparken gränsar till planområdet.

Sammanfattningsvis kan sägas att Stalletablissemnet utgör en välbevarad helhetsmiljö för hästhållning från en tid då hästen var det dominerande transportmedlet i samhället. Det rör sig om ett minne och en rest av den tidigare militära närvaron med hästhållning som präglade denna stadsdel under 1800-talets senare del. Än idag är det lätt uppfatta byggnadernas funktioner, deras inbördes samband och att avläsa och förstå hur verksamheten bedrevs. När det gäller stallbyggnaden och rikshuset är dessa arkitektoniskt värdefulla medan bostadshuset, Gula villan, är värdefullt på grund av att det i egenskap av bostadshus gör den kulturhistoriska miljön komplett.

Nollalternativet

Det kulturhistoriska värdet finns kvar i samma utsträckningsområde idag för såväl Stalletablissemnet som Nationalstadsparken och stadens omgivande marker

Planförslaget

Planförslaget innebär att institutionsbältet kommer att förstärkas, vilket är positivt för riksintresset för kulturmiljövården.

Planförslaget innebär att områdets prägel med småskalig bebyggelse och naturliga grönytor försvinner, vilket bidrar till att otydliggöra gränsen mellan staden och Norra Djurgården, vilket i sin tur är negativt för detta kulturhistoriska värde.

Planförslaget bedöms inte påverka Nationalstadsparkens kulturmiljövården.

I Antikvarisk konsekvensbeskrivning av AIX, beskrivs påverkan på byggnadsminnet på följande sätt:

”Den största påverkan planförslaget har på byggnadsminnets kulturhistoriska värden är att de infogas i en ny helhet med betydande skala och samtida material. Förslaget kommer att innebära en förskjutning av fokus, inte bara för byggnadsminnet utan även för omgivningen som helhet.” Och vidare: ”Eftersom byggnadsminnet kommer att omges av ny bebyggelse förlorar det ytterligare delar av sin kontext, bland annat med den kringliggande bebyggelsen från förra sekelskiftet.”

I och med planförslaget tillgängliggörs byggnaderna för en offentlighet, vilket är positivt, även om användningen inte längre överensstämmer med den historiska.

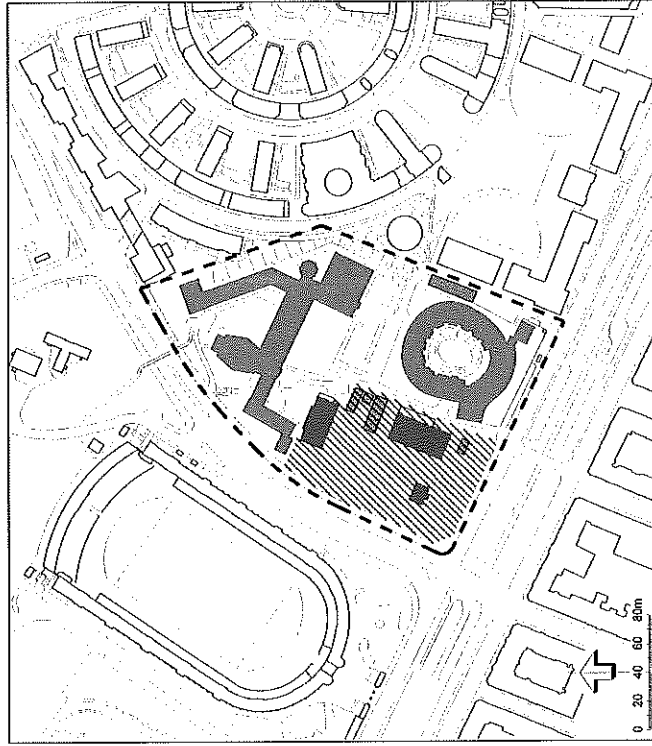
I den Antikvariska konsekvensbeskrivningen sägs vidare angående flytten av Gula villan att: ”Villan hamnar utanför stallplanen och den ursprungliga kompositionen. Dess roll förminskas och miljön blir svårare att avläsa.

Fördjupad miljökonsekvensbeskrivning
 Avseende förslag till detaljplan för del av kvarteret Svea Artilleri, i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Stockholm. S-DP 2004-16802-54.
 Samrådshandling mars 2010

Däremot kommer den att fungera som fondmotiv i musikhögskolans offentliga invändiga rum och blir på så vis – tillsammans med stall och ridhus – närvarande i det nya sammanhanget.”

För att genomföra detaljplanens intentioner måste föreskrifterna för byggnadsminnet jämkas.

I övrigt hänvisas till *Antikvarisk konsekvensbeskrivning*, AIX, 2010.

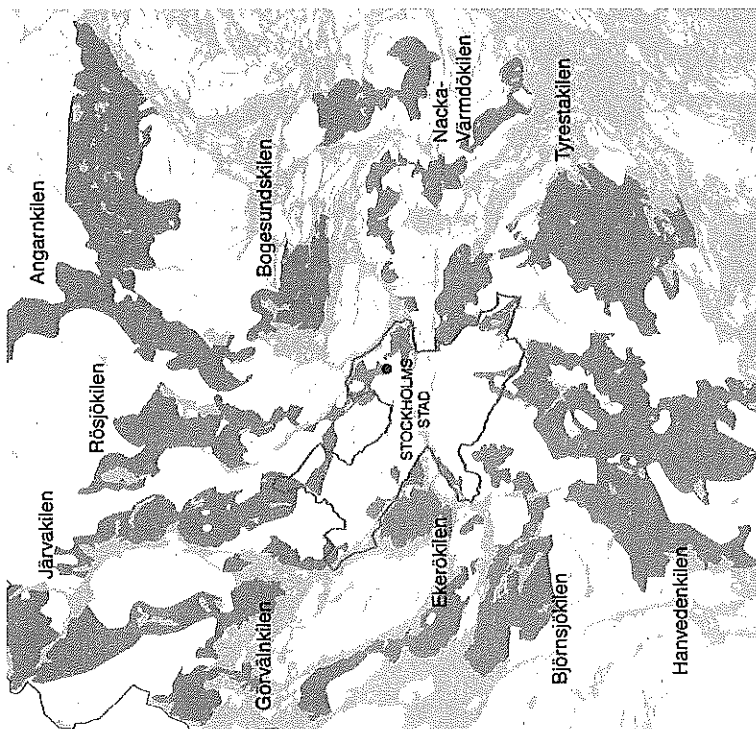

Karta 7. Kulturhistoriska värden som berörs av förslaget: Kulturmiljöområde (skrafferat i rött) och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse som utgör byggnadsminne (röd färg). Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse som ej uppfyller kraven för byggnadsminne (gulbrun färg).

Naturmiljö

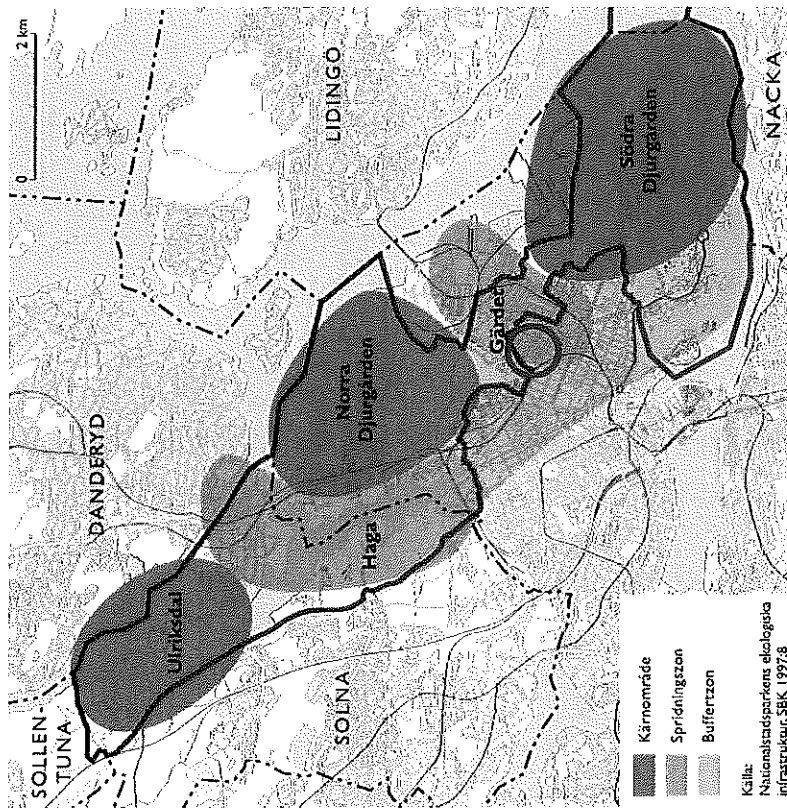
Nuläget

Planområdets läge i förhållande till den övergripande grönsstruktur som benämns Stockholms gröna kilar, framgår av karta 8. Denna struktur utgör ett nätverk av grönytor, parker, naturmarker och vattenmiljöer och är avgörande för djur- och växtarters överlevnadsmöjligheter samt en förutsättning för rekreation och friluftsliv.

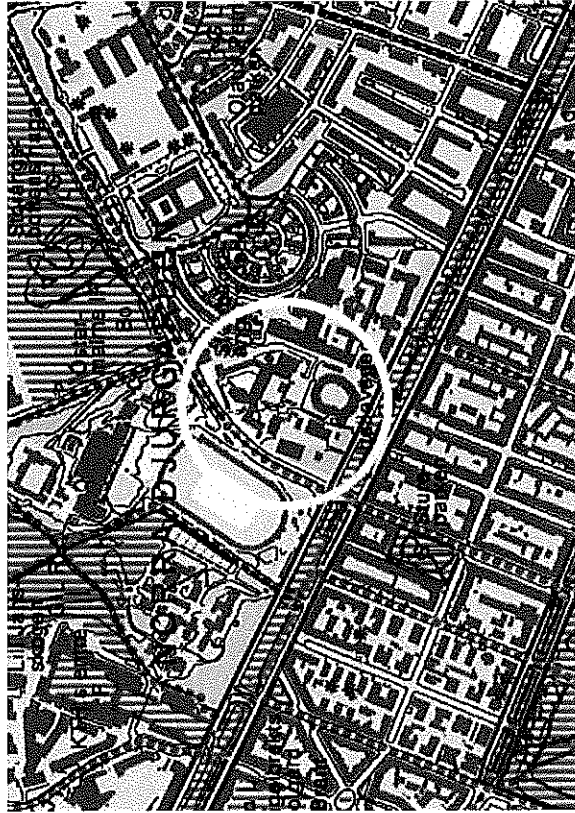

Karta 8. Planområdet (röd prick) och Stockholmregionens grönsstruktur (gröna områden).

Planområdet gränsar till Nationalstadsparken som är en del av den övergripande grönsstrukturen, se karta 9. Området utgör en spridningszon mellan de båda kärnområdena, Norra och Södra Djurgården.

Karta 9. Nationalstadsparkens ekologiska infrastruktur, SBK 1997. Planområdet beläget inom den röda cirkeln inom en spridningszon mellan två större kärnområden.

Karta 10. Utsnitt ur Stadsbyggnadskontorets Grönkarta, 2004.

Stockholms Grönkarta (bl a baserad på biotopkartan), karta 10, anger att planområdet innehåller *vårdefulla naturmiljöer* (biotoper) i sydvästra delen (grön färg), vilket innefattar trädgården runt Gula villan och förgårdsmarken närmast Valhallavägen. Det ekologiska värdet för detta biotopområde, som också har lång kontinuitet, består i dess förutsättningar att vara livsmiljö för många arter.

Området på norra sidan om Statens Normalskola innehåller *potentiellt värdefulla naturmiljöer* (gul färg) som ur ekologisk synvinkel kan ha betydelse för spridningen av arter utan att hysa någon större biologisk mångfald. Se karta 10. Övriga delar av planområdet, som utgör merparten av dess areal, klassas som *område med lågt ekologiskt värde* (grå färg), dvs bebyggda områden med litet inslag av vegetation och därför med lågt naturvärde. Dessa delar fungerar som spridningsbarriärer för många arter men kan trots detta innehålla skyddsvärda arter.

Grönkartan redovisar ej förekomsten av *ekologiskt viktiga småbiotoper* inom planområdet. Sådana är torrbackar, hållar, gamla grova träd som solitära bredkroniga ädellövträd samt död ved. Småbiotoperna höjer det biologiska värdet för de områden där de förekommer. Se vidare i *Ekologiska värden och kompensationsåtgärder*, bilaga 1. Den visar även att det finns ett par mindre områden med en botaniskt intressant torrängsflora.

I ett stråk nordost om Statens Normalskola finns en brant slänt ned mot Starrbäcksången som är bevuxen med ett värdefullt trädbestånd. Vissa av dessa träd har också ett högt ekologiskt värde vilket framgår av bilaga 1.

Enligt trädinventeringen i bilaga 2 hyser Gula villans trädgård ett flertal träd som bedöms vara av stort värde för grönstrukturen. Flera ekar, almar och björkar bidrar till områdets karaktär.

Sammanfattningsvis innehåller området i nuläget en blandad, flerskiktad vegetation, med många arter.

Nollalternativet

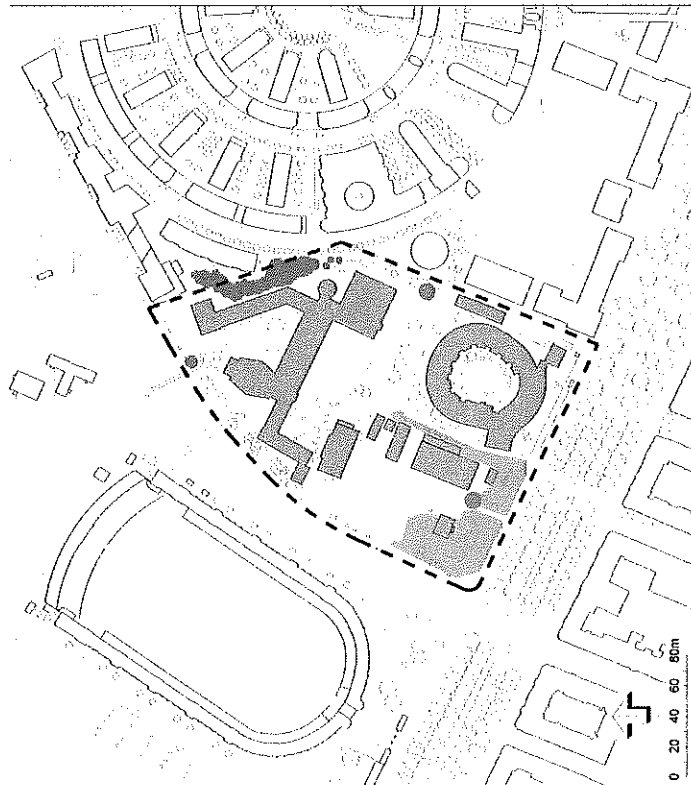
Om inga förändringar sker kommer de värdefulla träden och grönyterna att finnas kvar. Nollalternativet betyder vidare att kopplingen mellan grönstråket Valhallavägen och planområdets vegetation även fortsättningsvis kan kanalisera i vart fall fåglar, fladdermöss och flygande insekter till och från Norra Djurgården.

Planförslaget

Planförslaget innebär en fullständig omdaning av hela planområdet. Befintliga grönytor med träd, buskar, lägre vegetation samt gräsmattor och torrängar kommer att tas i anspråk för den nya etableringen. Endast ett fåtal träd kan komma att bevaras – en stor ek invid stallet samt eventuellt ytterligare någon ek i planområdets ytterkant i nordväst. Förslaget bedöms få stora negativa konsekvenser för de ekologiska sambanden. Detta beror främst på att grönyterna till största delen försvinner, den föreslagna trädvegetationens begränsade artsamansättning, uppkomsten av ett

torrare och skuggigare mikroklimat samt bostadsbebyggelsens avskärmande effekt mot intilliggande spridningszon. Området bedöms därmed förlora sin nuvarande ekologiska funktion som spridningszon.

Ekologiskt värdefull trädvegetation som berörs av planförslaget redovisas på karta 11.

Karta 11. Ekologiskt värdefull trädvegetation (mörkgrön färg) respektive värdefulla naturmiljöer (ljusgrön färg) som berörs av planförslaget.

De föreslagna planteringarna i området kan ge viss kompensation för den förlorade grönsstrukturen inom området men den måste dock förstärkas

yttre med planterade gröngjorda gårdar inom bostadsenklaven och så långt det är tekniskt möjligt med gröna tak.

Det är positivt att en större sammanhängande grönyta med trädplanteringar skapas mellan Lidingövägen och Musikhögskolan vilket till viss del gynnar de gröna sambanden. Viss positiv effekt på stadens grönsstruktur har också den föreslagna trädplanteringen längs kvarteret i söder mot Valhallavägen.

Ett ekologiskt tankesätt bör vara styrande för anläggandet av grönytor eftersom de gröna sambanden i staden måste kompenseras och helst inte försvagas i ett projekt som detta. Ur kompensationsynpunkt och ekologisk synpunkt är det främst de större träden som behöver kompenseras. Ett mål enligt översiktsplanen är att förbättra kontakten mellan staden och Djurgården avseende gångförbindelser och grönsstruktur.

När nya träd planteras i gatumiljö måste finnas utrymme för såväl krona som rotsystem. Många av Stockholms gatuträd mår dåligt och är döende eller saknar tillväxt till följd av bristen på växtutrymme, vatten och luft. För de föreslagna träden måste alltså tilläggas att dessa får tillräcklig växtbäddsvolym, att syre kan tränga ned till rötterna samt att ej förorenat dagvatten leds till planteringsytorna. Se Stockholms stads *Växtbäddar i Stockholm stad*.

För att öka de ekologiska och sociala sambanden mellan Södra och Norra Djurgården, som är stora natur- och friluftsområden, bör även bron över Lidingövägen att byggas om och breddas så den ges en status som ekodukt.

Arealen grönyta i planförslaget uppgår till ca 15% av detaljplaneområdets totala areal, vilket kan jämföras med nuläget ca 45%. Samtidigt sker en ökning av de hårdgjorda ytorna från nulägets ca 25% av den totala arealen till ca 45%.

Rekreation och friluftsliv

Nuläget

Av Stockholms Sociotopkarta, som redovisar stadsmiljöns sociala värden och friytetillgång, se utsnitt karta 10, framgår att planområdet innehåller tät bebyggelse med begränsad friytetillgång, mellan 25 och 50 % värdefulla friytor (orange färg). Intilliggande område i väster, med Stockholms stadion, innehåller gles bebyggelse med mer än 75 % värdefulla friytor (ljusgrön färg). Valhallavägen samt angränsande Storängsbottensområdet i norr anges som fria särskilt värdefull för utevistelse och friluftsliv (mörkgrön färg).

Sociotopkartan anger Valhallavägen och Lidingövägen som gångstråk av stor betydelse för möjligheten att uppleva stadens friytor och grönsstruktur.

Enligt sociotopkartan ska MKB innehålla en uppskattning av aktuell tillgång till parker och friytor i syfte att en god tillgång på denna typ av markområden tillgodoses i och med planförslaget. Tillgången till parker och friytor ska vara såväl kvalitativ som kvantitativ. Begreppet kvalitativ tillgång avser att nedan uppräknade sociala värden, som är definierade i Parkplan för Östernalm 2009, ska finnas inom angivet avstånd.

Enligt de kvalitativa tillgångskraven ska finnas:

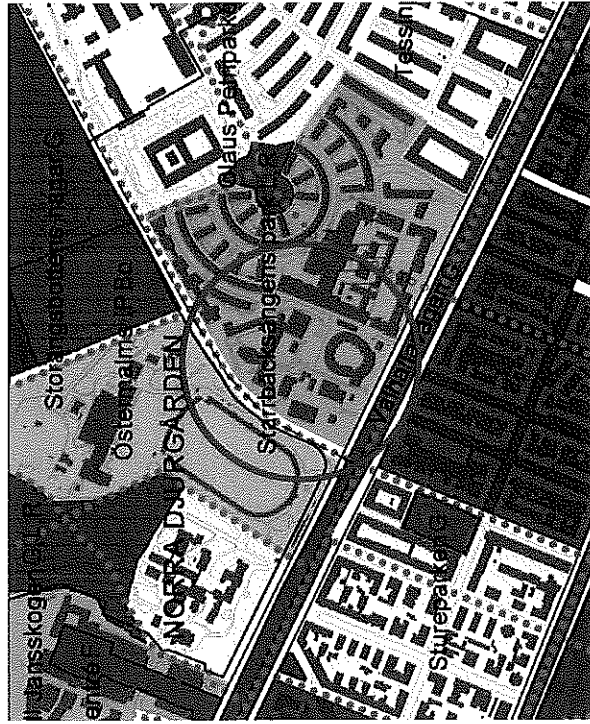
1. Inom 200 meter: en grön oas, möjligheter till ro, lekplats, promenadstråk, och sittplatser i soliga lägen.
2. Inom 500 meter: blomprakt, bollek, bollspel, folkliv, naturlek, parklek och område för picknick.
3. Inom 2000 meter: backåkning, bad, djurhållning, evenemang, friidrott, löpträning, odling, ridning, skateåkning, skogskänsla, skridsko, torghandel, uteservering, utsikt, vattenkontakt, vattenlek och vild natur.

Analys av planområdets kvalitativa tillgångar, nuläge.

1. Området uppfyller avståndskravet till promenadstråk (Valhallavägen) och sittplatser i soliga lägen. Området uppfyller inte avståndskravet till grön oas, ro eller lekplats.
2. Området uppfyller avståndskravet till blomprakt, folkliv, parklek och område för picknick (samtliga Humlegården). Området uppfyller inte avståndskravet till bollek, bollspel eller naturlek.
3. Området uppfyller tillgångskravet för samtliga sociala värden.

Enligt de kvantitativa tillgångskraven bör finnas:

- I. Natur- och friluftsområden, min 50 ha stora, med en bullernivå <45 dB(A), inom 1000 meter.
- II. Stadsdelsparker, 5-50 ha stora, med en bullernivå <55 dB(A) inom 500 meter.

Karta 12. Utsnitt ur Stadsbyggnadskontorets Sociotopkarta, 2003.

Nollalternativet

Nollalternativet medför inga större förändringar jämfört med nuläget under förutsättning att ingen ytterligare bebyggelse tillkommer.

Planförslaget

Jämfört med nollalternativet öppnas området upp mot sin närmaste omgivning och såväl antalet stråk in i området som antalet målpunkter ökar. I planförslaget kvarstår dock de omgivande vägnas barriäreffekter liksom höjdskillnaden i nordöstra delen som i förslaget tas upp med en stödmur och ett fasadavsnitt, vilket redovisas som en röd linje på karta 14.

Planområdet trafikförsörjs i planförslaget från Valhallavägen, där fyra av de sex viktigaste målpunkterna ligger. Dessa är tunnelbanestationens två nedgångar samt Musikhögskolans båda huvudentréer. Ytterligare en målpunkt utgör entrén till Musikhögskolans café ca 100 m upp från Valhallavägen, och ca 50 m ovanför denna ligger bostadsområdets torgyta.

Planområdets stråk sammanbinder detta med omgivande områden genom ett flertal passager genom bostadshusets byggnadskropp. Ett nytt huvudstråk från Valhallavägen förbinder området med Nationalstadsparken via den befintliga gångbron över Lidingövägen. Förslaget ger därmed större möjligheter för gång- och cykeltrafikanter att ta sig igenom planområdet och vidare ut till Nationalstadsparken. Vilket är positivt jämfört med nuläget. Ett annat stråk förbinder området med Starrbäcksängen och en långsträckt trappa och ramper förbinder området med Valhallavägen i södra delen.

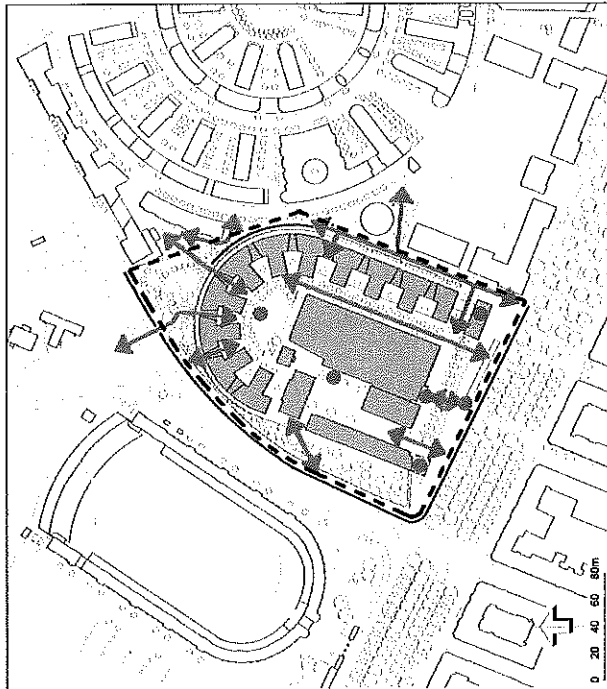
Analys av planområdets kvalitativa tillgångar efter planförslagets genomförande.

1. Området uppfyller avståndskravet till promenadstråk (Valhallavägen) och sittplatser i soliga lägen. Området uppfyller inte avståndskravet till grön oas, ro eller lekplats.

2. Området uppfyller avståndskravet till blomprakt, folkliv, parklek och område för picknick. Området uppfyller inte avståndskravet till bollek, bollspel eller naturlek.
3. Området uppfyller tillgångskravet för samtliga sociala värden.

Analys av planområdets kvantitativa tillgångar efter planförslagets genomförande.

- I. Området uppfyller tillgångskravet.
- II. Området uppfyller inte avståndskravet.
- III. Området uppfyller inte avståndskravet.
- IV. Området uppfyller inte kravet avseende småbarnslek och ett bra mikroklimat med minst 50% av respektive bostadsgård solbelyst kl 15 vid vårdagjämning, se även under Ljusförhållanden.

Karta 14. Föreläggning av planförslaget för rörligt friluftsliv (röd linje), stråk (grön linje), och målpunkter (grön punkt).

På grund av att höjdförhållandena inom området utjämnas, samt att ramper anläggs mot Valhallavägen uppfylls tillgänglighetskraven i betydligt högre utsträckning än i nuläget.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

Nuläget

Trafikbullret är betydande längs Valhallavägen och Lidingövägen. Vid mätning av ljudnivåer (ekvivalentnivå dBA, LN Akustikmiljö AB, november 2009) i tre punkter, samtliga i fastighetens SV del, erhöles följande värden:

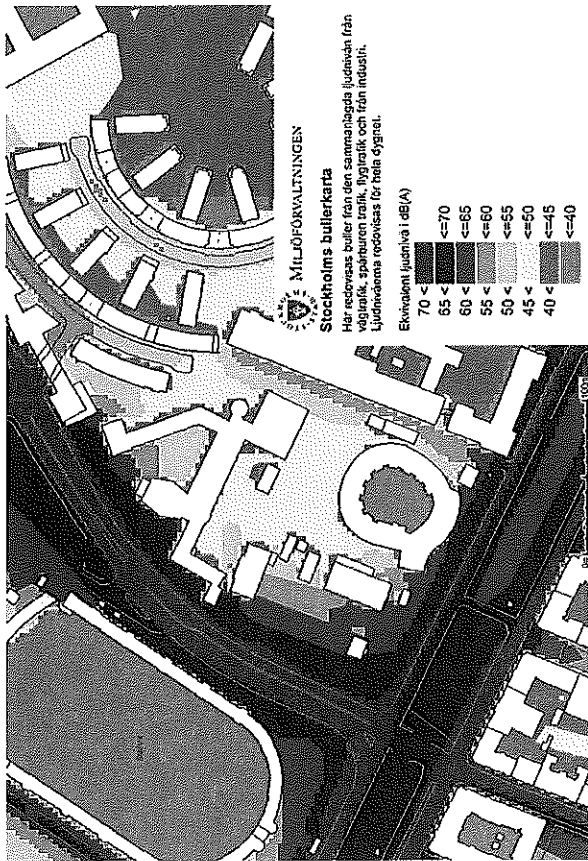
- 1) Trottoar i korsningen mellan Lidingövägen och Valhallavägen: 65
- 2) Gula villans SV hushörn: 70
- 3) Mellan gula villan och stallet : 59

Trafikmängden på Valhallavägen i höjd med Musikhögskolan är för närvarande ca 20 000 fordon per dygn och i höjd med Stadion ca 50 000. På Lidingövägen framförs ca 40 000 fordon per dygn. Andelen tung trafik är betydande. Som framgår av karta 15 är bullerspridningen som störst i korsningen Lidingövägen - Valhallavägen med uppmot 70 dBA vid Gula villan. I centrum av planområdet har den ekvivalenta ljudnivån sjunkit till mellan 45 och 50 dBA tack vare främst avskärmade byggnadskroppar samt höga bergskärningar och murar mot Lidingövägen.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär ingen större förändring mer än att en svag årlig ökning av trafiken längs dessa vägnavnitt kan förväntas till dess att Norra länken står färdig 2015. Norra Länkens utbyggnad innebär en avlastning av såväl Valhallavägen som Lidingövägen, och teoretiskt sett leder Norra Länkens tillkomst till att trafiken på dessa vägar halveras. Tas däremot utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden med i beräkningen, med nybyggnad av 10 000 bostäder och 30 000 arbetsplatser under 2010-2030, ökar sannolikt trafikintensiteten och bullernivåerna närmar sig eller återgår till de värden som rådde före utbyggnaden av Norra Länken. Faktorer som talar emot en sådan återgång är att den tekniska utvecklingen kan

förväntas leda till att fordonen i framtiden blir tystare samt att spårbunden kollektivtrafik byggs ut och används i högre utsträckning än idag.

Karta 15. Utsnitt ur Stockholms stads bullerkarta som korrigerats med hänsyn till dels nyare bullermätning i detaljplanområdet Sv del, samt att det bulleravskärmade ridhuset längs Lidingövägen rivits.

Planförslaget

Den maximala ljudnivån vid uteplatser bör underskrida 70 dB(A) och inomhus 45 dB(A), enligt de nationella riktvärdena. Utöver detta riktvärde har Stockholms stad som målsättning att underskrida 45 dB(A) längs bebyggelsens tysta sida. För ekvivalenta ljudnivåer är maxgränserna utomhus 55 dB(A) och inomhus 30 dB(A).

Genom byggnadernas placering som bulleravskärmade kroppar längs Valhallavägen och Lidingövägen kommer ljudnivån inne i området att minska jämfört med dagens situation. Det är framförallt Musikhögskolans placering och utformning som bidrar till trafikbullerdämpningen. Den centrala axeln in i planområdet kommer att medföra ljudinsläpp från trafiken på Valhallavägen. Åtgärder för att minska ljudinsläppet bör utredas vidare.

Luftkvalitet

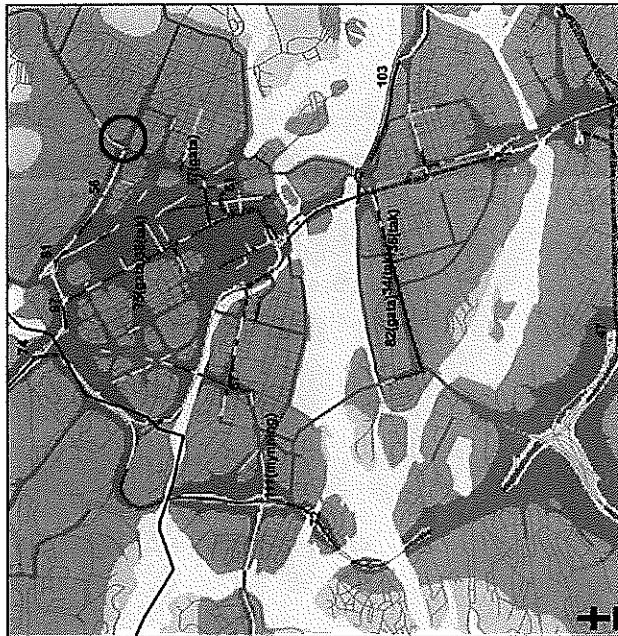
Nuläget

Lufföroreningarna beräknas årligen orsaka 40-80 fall av lungcancer i Stockholm, vilket utgör 5-10% av alla lungcancerfall. De gränsvärden som tagits fram av Statens Naturvårdsverk syftar till att begränsa antalet fall av bland annat astmabesvär, luftvägssjukdomar och cancer. Lufföroreningens värdena inom planområdet är relativt höga och längs vägarna ligger de strax under eller över miljökvalitetsnormerna.

Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund har tagit fram beräkningar på kvävedioxidhalten respektive inandningsbara partiklar (PM10) för Stockholms innerstad, se kvävedioxidkarta på denna sida samt PM10-karta på nästa sida. Planområdet markeras med svart cirkel.

Det dygnsmedelvärde för kvävedioxidhalt som får överskridas högst 7 dygn är bestämt till 60 µg/m³. Det 8:e värsta dygnet får alltså inte överstiga 60 µg/m³. De gatuavsnitt i Stockholm som klarar detta normvärde är markerade med grön och gul färg på kvävedioxidkartan (NO2-karta) från Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund. Gatuavsnitt med röd färg håller sig däremot inte inom gränserna för beslutad miljökvalitetsnorm

NO2-karta för Stockholms innerstad år 2006

Miljökvalitetsnormer för kvävedioxid

År 1999 infördes svenska miljökvalitetsnormer för halten av kvävedioxid i utomhusluften. För att undvika skador på hälsan och miljön finns normvärden för år, dygn och timmar. Kartan visar var miljökvalitetsnormen för kvävedioxid överskrids år 2006. En norm anses vara överskriden om minst ett av normvärdena överskrids. För kvävedioxid är normen för dygn svårast att klara. Medelvärden under det dygnet vägs dygnet får inte vara högre än 60 µg/m³ (mikrogram per kubikmeter luft).

Normer (100 - 200 µg/m³)

>60 µg/m³
48 - 60 µg/m³
36 - 48 µg/m³
24 - 36 µg/m³
12 - 24 µg/m³
10 - 12 µg/m³

Kartläggningen baseras både på mätningar och beräkningar. Halten av kvävedioxid gäller två meter över mark eller gatu nivå. Vid sammanhängande innersnedsbebyggelse intill gatan eller vägen avser kartmarkeringen kvävedioxidhalten över gattubana. Längs övriga vägar och gator avser färgmarkeringen kvävedioxidhalten 10-20 meter från vägen.

Kartan senast uppdaterad 2007-06-21

när det gäller koldioxidhalt. Enligt beräkningarna är kvävedioxidhalten runt de intilliggande vägarna mellan 36-60 µg/m³ och avtar med avståndet från vägarna.

Det dygnsmedelvärde för inandningsbara partiklar (PM10) som får över-skridas högst 35 dygn är bestämt till 50 µg/m³. Det 36:e värsta dygnet får alltså inte överstiga 50 µg/m³. De gatuavsnitt i Stockholm som klarar detta normvärde är markerade med grön och gul färg på PM10-kartan från Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund. Gatuavsnitt med röd färg håller sig däremot inte inom gränserna för beslutad miljökvalitetsnorm när det gäller inandningsbara partiklar. Mängden inandningsbara partiklar är

som störst längs med vägarna. Vid nordvästra delen av Valhallavägen och Lidingövägen överstiger värdena 50 µg/m³.

Nollalternativet

Mängden luftföroreningar påverkas främsta av mängden trafik. Noll-alternativet innebär ingen större förändring mer än att en svag årlig ökning av trafiken längs dessa vägsnitt kan förväntas till dess att Norra länken står färdig 2015. Norra Länkens utbyggnad innebär en avlastning av såväl Valhallavägen som Lidingövägen och Norra Länkens tillkomst leder till att trafiken på dessa vägar halveras. Tas däremot utbyggnaden av Norra Djurgårdsskogen med i beräkningen, med nybyggnad av 10 000 bostäder och 30 000 arbetsplatser under 2010-2030, ökar trafikflödet och mängden luftföroreningar närmar sig eller återgår till de värden som rådde före utbyggnaden av Norra länken. Faktorer som talar emot en sådan återgång är att den tekniska utvecklingen kan förväntas leda till att fordonen i framtiden har lägre utsläpp av luftföroreningar och att partikelmängden minskar. En framtida utbyggnad av spårbunden kollektivtrafik kan också leda till positiva effekter.

Planförslaget

Infarten till planområdet kommer att ske från Valhallavägen, vilket medför en viss ökning av trafiken längs vägen. Den ökade trafikmängden gör att de idag höga värdena för luftföroreningar kommer att öka något. För att minska mängden kvävedioxid och inandningsbara partiklar måste trafiken minskas. En minskning av trafiken, främst den tunga, kan förväntas när Norra länken byggts ut.

Åtgärder för att minska luftföroreningarna kan vara att så långt som möjligt planera för att gynna grönskastrukturen, kollektivtrafiken och uppvärmda bilparkeringar för de boende.

PM10-karta för Stockholms innerstad 2005

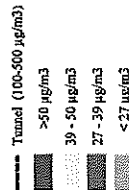

Miljökvalitetsnormer
för inandningsbara
partiklar, PM10 (<10 µm)

Från 2001 gäller nya svenska miljö-
kvalitetsnormer för inandningsbara
partiklar, PM10. Normerna omfattar
dynamisk värdet och årsmedel-
värdet och skall kläms från och
med 2005.

För PM10 blir dynamiska värdet svårast
att kläma. Medelvärde under den 36:e
vinter dygnet får inte vara högre
än 50 µg/m³.

Kartan visar beräknad PM10-halt
för 36:e vintern dygnet 2005 enligt
följande färgskala:

Halterna har beräknats två meter över
marknivå. Om marknad gatustrådan
har slutet gatan har halterna be-
räknats två meter över gångbana
(tunnelbombsbelysning). Vid övrig
belysning avser flugmarkeringen
beräknade halter 10 till 20 meter
från vägen.
Uppskattade PM10-halter för 2005
har markerats med eftervärden.

Kartan senast uppdaterad 2007-09-11

Transporter av farligt gods

En riskanalys avseende transporter av farligt gods har utförts av WSP som följd av att det på planområdet planeras bebyggelse på avstånd som understiger de av Länsstyrelsen i Stockholms läns rekommenderade avstånd från väg som utgör transportled för farligt gods. Riskanalysen syftar till att utvärdera de risker förknippade med transport av farligt gods som människor inom planområdet kan komma att utsättas för samt att vid behov ge förslag på riskreducerande åtgärder för bebyggelsen.

Lidingövägen utgör primär transportled för farligt gods och har hög trafikintensitet (antaget till 40000 fordon/dygn). Av dessa är uppskattningsvis 21410 transporter med farligt gods per år, dvs. i storleksordningen 60 per dag. På den aktuella vägsträckan förekommer samtliga nio ADR-klasser förutom klass 7 Radioaktiva ämnen. Valhallavägen används ej i någon större utsträckning för transporter av farligt gods förbi aktuellt område och studeras således ej.

Projektet och detaljplanen påverkas av flera omgivningsfaktorer, i synnerhet Norra Länkens och Norra Stationsområdet tillkomst samt Norra Djurgårdsstadens utveckling. Dessa projekt, vilka ligger utanför denna detaljplan, kommer att ha stor påverkan på trafiksituationen på Lidingövägen och därmed för riskeponeringen på detaljplaneområdet.

Stockholmsregionens utvecklingsplaner bedöms sammantaget leda till en minskad framtida riskbild längs med Lidingövägen, situationen är dock komplex eftersom risken kommer att fluktuerar över tid samt vara starkt beroende av vilken tunnelkategori som Norra Länken tilldelas. I denna riskanalys tas erforderlig hänsyn till framtida förändringar, dels genom att inventera planerade (kända) framtida förändringar, men också vid förslag på åtgärder till icke, kända framtida förändringar.

Kvantitativa riskuppskattningar genomförs i syfte att belysa dagens riskbild längs med Lidingövägen.

Resultaten presenteras i form av individ- och samhällsrisk. Samhällsrisk behandlas dock endast översiktligt med grova uppskattningar som underlag. Även i övrigt bör det dock påpekas att analyser av detta slag innefattar stora osäkerheter. Framtidsscenarioer behandlas kvalitativt.

Risikbild nuläge

Resultatet av analysen visar att individrisken ligger inom ALARP-området mellan Lidingövägens mitt och cirka 30 m in mot området, medan samhällsriskerna där hänsyn tas till den planerade bebyggelsens utformning, men utan riskreducerande åtgärder, är att betrakta som hög. Individriskprofilen pekar tydligt på att riskerna är som störst i nära anslutning till vägen, för att avta längre ifrån. Risknivån är högre än att den direkt kan anses vara acceptabel. Riskerna bedöms dock ej vara av sådan karaktär att planområdet inte kan exploateras, men för att exploatering skall vara lämplig under dagens förhållanden krävs att riskreducerande åtgärder genomförs.

Dagens risikobild speglar den risknivå som huvudsakligen Musikhögskolans hus 2 närmast Lidingövägen och Ridhuset exponeras för under en period av något år. Dagens risikobild representerar också principiellt den risk som planområdet exponeras för under omledning från Norra Länken.

Risikbild år 2018-2020

Identifierade utvecklingsplaner i regionen bedöms sammantaget leda till en minskad risikobild längs med Lidingövägen i framtiden. Exakt hur stor denna minskning är i dagsläget svårt att prognostisera. I synnerhet Norra Länkens tillkomst bedöms minska riskerna längs med Lidingövägen radikalt. Lidingövägen utgör sannolikt omledningsvägnät som nyttjas vid planerade och oplanerade, tillfälliga eller längre avstängningar av tunnelsystemet. Övrigt vägtunnlarnas kategorisering förväntas således vissa transporter av farligt gods finnas kvar på ytvägnätet även efter att Norra Länken är tagen i drift. Planområdet förutses, utöver att exponeras för risk vid omledning, vid kategorisering av tunneln som B också kunna

exponeras för viss risk för katastrofscenarier (definierat som mycket stor explosion enligt ADR-S). Dessa ämnen förekommer i viss utsträckning på sträckan i dagsläget, den exakta omfattningen är inte känd.

Samlad bedömning

Risikobilden är komplex i området och kommer sannolikt att variera kraftigt under studerad tidsperiod. Detta gör riskvärderingen komplex, det bedöms dock rimligt att ta erforderlig hänsyn till att riskerna kommer att minska i framtiden. Samtidigt går det inte att komma ifrån att planområdet i dagsläget och inom den näraliggande framtiden kommer att vara exponerat för förhållandevis hög risk. Det är WSP:s bedömning att en samlad bedömning av dagens och den framtida risikobilden måste utföras.

Förslag på åtgärder

De förslag på åtgärder som presenteras anses utgöra en samlad och avvägd bedömning avseende rimliga krav på riskreducerande åtgärder utifrån såväl dagens och framtidens riskexponering mot området.

WSP anser att följande riskreducerande åtgärder ska införas för genomförandet av planen enligt aktuellt förslag:

- Bostäder uppförs inte inom närområdet (storleksordningen 25 m från mur/trottoarkant) till Lidingövägen förrän, vilket är sannolikt med ibruttagandet av Norra Länkens tunnlar, risikobilden förändrats till det bättre.
- Området i närmast anslutning till Lidingövägen (inom 25 m från mur/trottoarkant) utformas så att det ej uppmuntrar till stadigvarande vistelse.
- Befintlig barriär i form av höjdskillnad mot bostäderna kompletteras längs med Lidingövägen med mur med minimihöjd om 0,5 m och trädråd (bör utgöras av träd med kron diameter minst 5 m och två trädrader djup rida).
- Placering av entréer och utrymningsvägar ska ske så att trygg och säker utrymning av byggnaderna kan ske i händelse av olycka på Lidingövägen.

- Fasaderna och balkonger till bostäder inom 25 m från mur/trottoarkant skall utföras i obrännbart material. Berörda fasader utförs utan ventilationsöppningar. Fasaderna till de tre nedersta bostadsvåningarna, placerade inom 25 m från mur/trottoarkant, utförs med brandklassade fönster (dock tillåts att dessa är öppningsbara). De tre nedersta bostadsvåningarna utförs utan balkonger.
- Musikhögskolans fasad mot Lidingövägen skall utföras i obrännbart material samt utan ventilationsöppningar. Fönster utförs icke öppningsbara, dock ej brandklassade.
- Utformning av luftbehandlingssystem skall ta riskerna i beaktande, i synnerhet vad gäller oexponerad placering av friskluftintag.

I bilaga 3, rapporten *Detaljerad riksanalys, transporter av farligt gods* beskrivs konsekvenserna och åtgärdsförslagen mer detaljerat.

Trafik, parkering, angöring

Nuläget

Söder om planområdet går Valhallavägen med ett stort trafikflöde med förhållandevis stor andel tung trafik. Väster om planområdet är trafikmängden ännu större på Lidingövägen.

Den kollektiva trafiken försörjer området på ett bra sätt. Tunnelbanan, hållplats Stadion, nås bland annat via en lång ramp intill Kungliga Musikhögskolan. Busshållplatser finns på Valhallavägen som har ett flertal busslinjer.

Kungliga Musikhögskolan och stalletablisementet nås var och en från Valhallavägen. För Musikhögskolans del finns parkeringsytor huvudsakligen mellan f.d. Statens Normalskola och Musikhögskolan. Antalet

parkeringsplatser är underdimensionerat i dagsläget. Parkeringsmöjligheter finns även på Valhallavägen.

För gångtrafikanter finns ett reglerat övergångsställe i korsningen Valhallavägen och Lidingövägen. Oreglerade övergångsställen finns på Lidingövägen i höjd med Stadion och på Valhallavägen vid T-banepågången. En gångbro finns över Lidingövägen mellan planområdet och Norra Djurgården. Gångbron är relativt svårtillgänglig och mindre trevlig att gå över med sin ringa bredd på endast två meter.

Nollalternativet

Trafiken på Valhallavägen och Lidingövägen antas komma att öka. Trafiken alstrar buller och luftföroreningar och kommer att förstärka detta förhållande. När Norra länken tas i drift förväntas trafiken på Lidingövägen och Valhallavägen däremot minska till hälften för att på längre sikt åter öka till i nivå med dagens situation efter utbyggnad av Norra Djurgårdsstaden.

Planförslaget

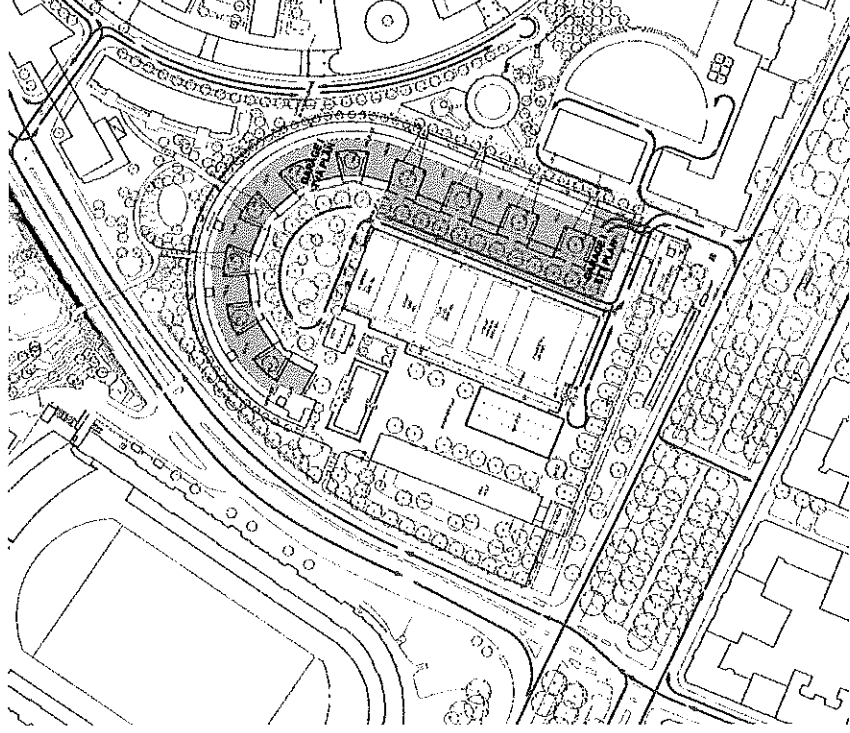
Angöringstrafik till och från området kommer att ske från Valhallavägen med vändzon och angöringsfunktion för institutionsfolk och boende inne i området.

Ett underjordiskt garage med ca 280 bilplatser byggs under bostadsenklaven med infart från Valhallavägen. Bilplatserna är i första hand avsedda för de boende. Syftet är att minimera fordonstrafiken inne i området till förmån för gående och cyklister.

Tunnelbanestationen får sin uppgång i samma läge som idag. I planen föreslås att tunnelbanestation Stadions uppgång mot Musikhögskolan förbättras genom att den befintliga rampen i Valhallavägens gångbana rustas upp. Hissen bibehålls och en trappa inryms i den nya bostadsfastigheten, vid gränden mot Starrbäckensängens kvarter.

Den nya entrén till Musikhögskolan och bostäderna har tydliggjorts och kommer att framstå som ett nytt framträdande tillskott för stadens offentlighet med långsträckta trappor, och handikappanpassade ramper.

Tillgängligheten inom planområdet kommer att bli betydligt bättre än idag.

Karta 16. Biltrafik, angöring och parkering.

Ljusförhållanden

Nuläget

Området har goda ljusförhållanden på grund av den spridda och förhållandevis låga bebyggelse inom planområdet.

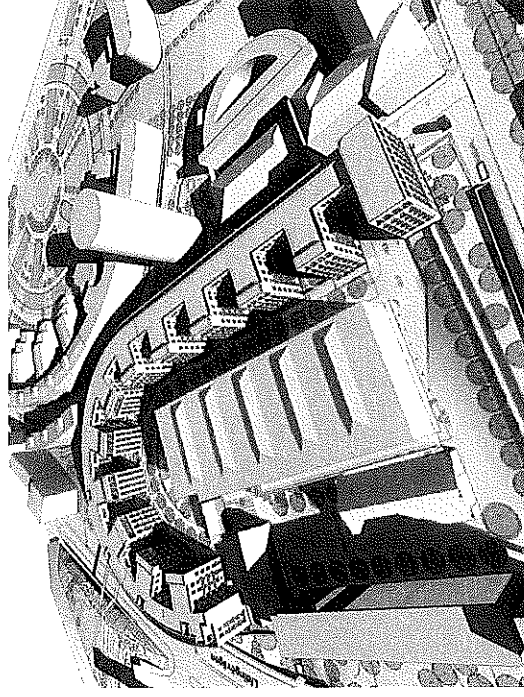
Nollalternativet

Nollalternativet medför ingen förändring jämfört med nuläget.

Planförslaget

Jämfört med nollalternativet blir ljusförhållandena generellt sämre, särskilt inom området på norrsidan eftersom bebyggelsestrukturen blir tätare och betydligt högre än tidigare.

En solstudie har tagits fram av Brunnberg & Forshed Arkitektkontor som visar hur de föreslagna byggnaderna påverkar ljusförhållandena kl 15.00

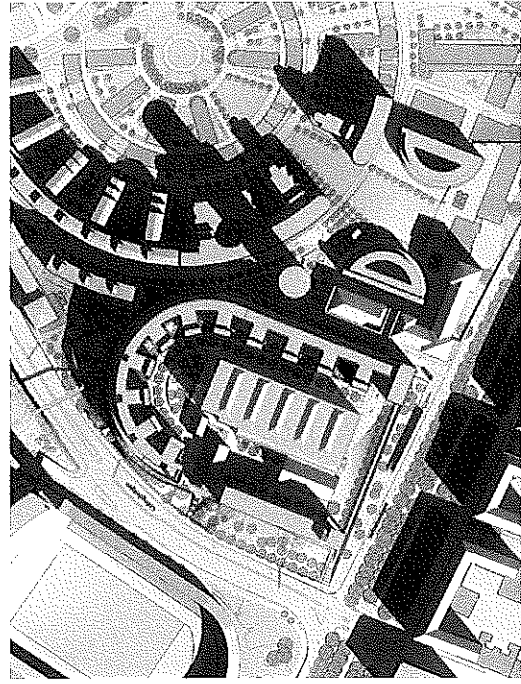
Perspektiv. Solstudie vid vår- och höstdagjämning kl 15.00.

vid vår och höstdagjämning. Denna tidpunkt har valts med hänsyn till de tillgångskrav för bostadsgårdar som anges i Stockholms parkprogram där minst 50% av gården ska vara solbelyst kl 15 vid vårdagjämning för att den ska ha ett gott mikroklimat.

Enligt studien kommer innergårdarna till den östra bebyggelselängan till stor del att beskuggas både vinter och sommar.

Under morgontimmarna kommer även Lidingövägen få mindre ljusinstrålning än idag.

Lägenheterna i bostadsbyggnaderna har genomgående planlösningar för att öka antalet soltimmar per lägenhet. Enligt Boverket skall bostäder ha tillgång till direkt solljus samt ha god tillgång till dagsljus i rum där personer vistas mer än tillfälligt.

Plan. Solstudie vid vår- och höstdagjämning kl 15.00.

Klimat

Nuläget

Området har i nuläget ett gynnansamt mikroklimat till följd av dess i förhållande till omgivande terräng höga läge och generella marklutning mot söder. Dessutom är bebyggelsen gles och låg, vilket leder till liten skuggbildning. Trädvegetationen och grönytor bidrar till att reducera vindar och utjämna växlingar i temperatur och luftfuktighet. Detta resulterar i ett varmt mikroklimat med relativt hög luftfuktighet. De förhärskande vindarna över året är sydvästliga, vilket innebär att stadsbebyggelsen i söder samt Valhallvägens alléer reducerar vindhastigheterna från detta väderstreck. Nordanvindarna under vinterhalvåret fångas upp av normalskolans högt belägna byggnadskroppar.

Nollalternativet

Det sker ingen förändring i ett nollalternativ jämfört med nuläget.

Planförslaget

Områdets nuvarande mikroklimat kommer att försämras på grund av den nya bebyggelsens omfattning och skala. Skuggbildningen ökar betydligt jämfört med nuläget och nollalternativet. Bebyggelsens planutformning med raka stråk upp från Valhallvägen kan leda till ökade vindhastigheter vid sydliga vindriktningar. De föreslagna alléplanteringarna har endast en marginell effekt på dämpningen av vindhastigheten.

Planförslagets ökade areal hårdgjorda ytor och starkt minskade areal gröna ytor medför att dygnsvariationerna blir större avseende mikroklimatet och att området generellt blir torrare och blåsigare. Detta mikroklimat innebär i sin tur försämrade livsvillkor för framförallt föreslagna trädplanteringar.

Områdets branter har betydelse för områdets mikroklimat. I norra delen kan den kraftiga höjdskillnaden sägas ha en negativ klimatpåverkan på bostadsbebyggelsen närmast öster om planområdet.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Dagvattenhantering

Nuläget

Dagvattenhanteringen för området sker i dag till största delen genom bortledning av dagvattnet till ledning. Den norra delen med den fd Normalskolan avvattnas via ledning österut mot Starrbäcksången och för den södra delen avleds dagvattnet till en kombinerad dag- och spillvattenledning som är förlagd i Valhallavägen.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär ingen förändring jämfört med nuläget. Om delar av området bebyggs med bostäder kommer dagvatten ledas bort via ledning.

Planförslaget

Enligt Stockholms Stads riktklinjer ska dagvatten så långt det är möjligt tas om hand lokalt till gagn för vegetation och grundvattenbildning samt för att minska belastningen på ledningar och reningsverk.

Som framgår av den geologiska kartan består området av berg i dagen eller mycket ytligt liggande berg. Morän finns i områdets sydvästra del. Eftersom marken i området är bergbunden bedöms förutsättningarna alltför dåliga att anlägga magasin med syfte att infiltrera dagvattnet. Däremot kan fördröjningsmagasin anläggas för att minska belastnings- toppar på ledningsnätet. Vidare bör det så långt som möjligt anläggas så kallade gröna tak som har flera positiva effekter på miljön, tex som fördröjningsmagasin och som förstärkning av grönsstrukturen.

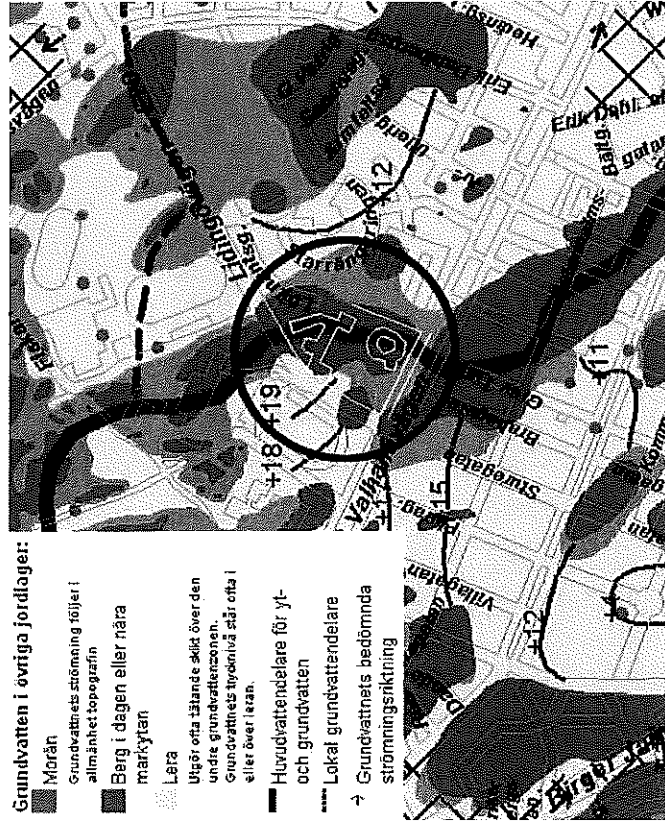
Grundvatten

Nuläge

Som framgår av den geohydrologiska kartan sträcker sig en grund- och ytvattendelare i nord-sydlig riktning genom området. Grundvattnet ligger väster om delaren på ca +19 möh och öster därom på en flera meter lägre nivå. Viss grundvattenbildning kan ske inom planområdets sydvästra del där det finns morän.

Grundvatten i övriga jordlager:

- Morän
Grundvattnets strömning följer i allmänhet topografien
- Berg i dagen eller nära markytan
- Lera
Utgör ofta tjäande skild över den undre grundvattenzonen. Grundvattnets trycknivå står ofta i eller över isen.
- Huvudvattendelare för yt- och grundvatten
- Lokal grundvattendelare
- Grundvattnets bedömda strömningsriktning

Karta 17. Geohydrologisk karta. Grundvattendelare och grundvattenmål i jordlager.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär ingen förändring jämfört med nuläget.

Planförslaget

Grundläggningen av de nya bebyggelsekropparna kommer att medföra att vattendelaren kan komma att påverkas inom vissa partier, vilket kan bidra till en ökad transport av grundvatten österut.

Restriktioner för dränerande ingrepp i grundvattnet finns för området.

Enligt Stadsbyggnadskontoret är nivån +19 i områdets norra del och +18 i den södra. Av det material som i dagsläget är framtaget framgår det att grundläggning av byggnaderna kommer att ligga lägre än dessa nivåer.

Det är av vikt att närmare utreda grundvattenförhållandena inom området och anpassa byggnadernas källarplan till rådande förhållanden så att inga förändringar på grundvattennivåerna uppstår vid ett genomförande av planförslaget.

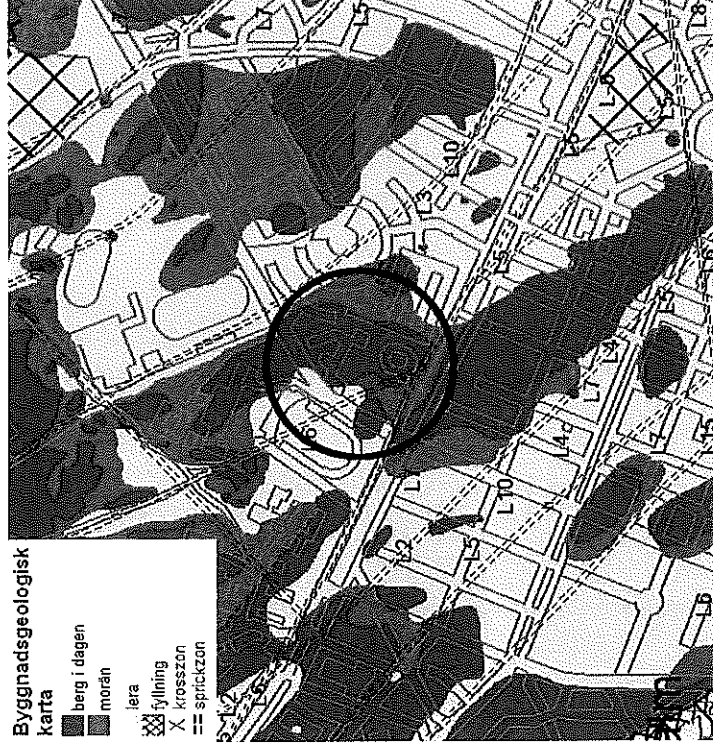
Grundvattenbildning kan inte ske inom planområdet efter en utbyggnad.

Geologi och markföreningar

Nuläget

Planområdet har en varierad topografi. Marken höjer sig från Valhallavägen österut i och med den bergrygg som sträcker sig genom området och vidare in i Stadionområdets norra del. Denna rygg framträder tydligt i höjd med bron över Lidingövägen där den annonseras av bergsskärringen. Se byggnadsgeologisk karta.

Berget är täckt med ett förhållandevis tunt jordlager. Berg i dagen förekommer ställvis. Området i anslutning till fd Statens Normalskola har till vissa delar fyllts ut för att åstadkomma bättre anslutningar till entréer, planer och intilliggande grönytor. Utfyllnader förekommer också på norrsidan av den nordligaste huskroppen.

Karta 18. Byggnadsgeologisk karta. Ytligt berg redovisas i röd färg.

Golder Associates har mätt markradonhalten i tre punkter inom området. Radonhalten varierar mellan de olika mätpunkterna från 8 till 20 kBq/m³

vilket kan jämföras med riktvärdet för normal radonmark som enligt BRF anges till 10-50 kBq/m³ porluft.

Några andra kända markföroreningar finns inte inom planområdet.

Nollalternativet

Jämfört med nuläget kan inga förändringar förutses.

Planförslaget

Stockholms stad har satt upp miljömålet att områden som är förorenade och om risk finns för hälso- eller miljöeffekter får ingen exploatering ske innan nödvändiga undersökningar och saneringsåtgärder skett.

Eftersom mätningarna avseende markradon visar på värden som klassar området normal radonmark bör grundläggning ske med radonskyddande åtgärder enligt Statens Planverks rapport 59:1982.

Fråga om eventuella markföroreningar och skydd av grundvatten bör tas upp med respektive entreprenör innan arbetena med plangenomförandet sätts igång.

STÖRNINGAR OCH MILJÖPÅVERKAN UNDER BYGGSKEDET

Uppföljning och kontrollprogram

Under byggskedet kommer störningar att uppstå i form av buller från sprängningar och byggtrafik. Även damning och vibrationer kommer att uppstå. Transporter och sprängningsarbeten förutsätts ske dagtid.

Sprickkarteringar i närstående byggnader bör genomföras inför sprängningsarbeten.

Störningarnas omfattning kan mildras genom användning av miljöanpassad utrustning och avskärmning av arbetsplatsen. Även transporter till och från arbetsplatsen och etableringsområden kan medföra störningar för närboende och andra som vistas i närheten av området. Återigen handlar det om att så långt som möjligt visa hänsyn och skärma av eventuella störningar.

Enligt Stockholm Stads miljömål får det momentana byggbullret inte överstiga 55 dBA vid bostadstasad mellan klockan 20.00 och 07.00.

Störande nattarbeten får inte förekomma mellan klockan 22.00 och 07.00. Vibrationer från trafik och andra verksamheter bör hållas under riktvärdet 75 dB(KB).

Vegetation som ska bevaras tex träd som bedömts värdefulla i trädinventeringen ska under byggskedet skyddas för att förhindra skador på trädkronor, stam och inte minst rotsystem. Det är alltför vanligt att kompression av marken på grund av tung byggtrafik intill träden förstör trädens rötter med tr added som följd. Skötselprogram bör upprättas.

Det förutsätts att välplanerade och för syftet genomarbetade kontrollprogram upprättas för att i tid kunna upptäcka och motverka eventuella

FÖRENLIGHET MED MILJÖKVALITETSMÅL

Miljökvalitetsnormer

förändringar eller störningar avseende tex. grundvatten, intilliggande bebyggelse, hantering av rivningsmassor, schakter och sprängningar.

Arbetsområdet skall avskärmas och stängslas in allt eftersom området byggs ut för att skydda och kanalisera olika trafikantgrupper.

Miljökvalitetsnormerna regleras i miljöbalkens 5 kap. Dessa ska ange föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt för att skydda människors hälsa eller miljön.

Idag finns normer för bland annat luft. Normen är redan idag överskriden men bedöms inte öka om planen genomförs. Normen för vattenkvalitet kommer inte att överskridas. Bullernormen är i dag överskriden från trafik intill planområdet. Beroende på osäkerhet om vilket scenario som kommer att gälla i framtiden avseende trafikflöden är det svårt att göra en bedömning av om normen överskrids eller ej om planen genomförs.

Miljökvalitetsmål

De 16 miljökvalitetsmål som riksdagen beslutat om ska vara vägledande för att åstadkomma en ekologiskt hållbar samhällsutveckling. Av målen är det *Frisk luft, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö* och *Ett rikt växt- och djurliv* som berörs av planen. Övriga miljökvalitetsmål berörs inte. Syftet är att redovisa på vilket sätt utbyggnaden enligt detaljplanen påverkar miljökvalitetsmålen.

Frisk luft

Med kvalitetsmålet menas att luften skall vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Beroende på omvärldsfaktorer föreligger en viss osäkerhet om den framtida utvecklingen, vilket innebär att det är svårt att avgöra huruvida miljökvalitetsmålet uppnås eller ej.

Grundvatten av god kvalitet

Miljökvalitetsmålet syftar till att grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Genom området går en grundvattendelare med olika grundvattennivåer på ömse sidor om delaren. Om grundvattendelaren inte påtagligt sänks så kommer inte grundvattnets nivåer eller flödesriktningar påverkas. Om bergschakter för byggnationen inom planområdet påtagligt sänker grundvattendelarens nivå finns risk för ett ökat grundvattenflöde österut mot Starrbäcksången.

Negativa effekter på grundvattnet kan inte förutses orsakad av den nya bebyggelsen eller av trafik eftersom dagvatten kommer att ledas bort via ledning. Lokalt omhändertagande av dagvatten bedöms ej möjlig att genomföra på grund av att största delen av grunden är bergbunden.

God bebyggd miljö

Med god bebyggd miljö menas bland annat att bebyggda miljöer skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö och att natur- och kulturvärden skall tas tillvara och utvecklas.

Syftet med delmålet uppnås delvis i och med den föreslagna utformningen av planområdet. Från stads- och landskapsbildsynpunkt respektive rekreation och friluftslivsintrycket uppnås en god bebyggd miljö. I kultur- och naturhänseende uppnås inte målet.

Ett rikt växt- och djurliv

Med detta miljökvalitetsmål avses att den biologiska mångfalden skall bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt för nuvarande och framtida generationer.

Ekologiskt intressanta områden samt övriga grönytor, buskar och värdefulla trädbestånd kommer att försvinna eftersom i princip hela planområdet kommer att omdanas. Det innebär att miljömålet inte uppfylls

även om nyplantering sker med trädtrader längs vägar och bebyggelse. Planteringen förutses utföras med ett mindre varierat artinnehåll vilket minskar mångfalden.

KÄLLOR

- Ahlberg, Nils, Kulturhistorisk konsekvensbedömning, 2007.
- AIX Arkitekter AB, Antikvarisk konsekvensbeskrivning, Generalstabens stalletablisement, Kv Svea Artilleri 12, 2010.
- Akustikmiljö, Bullerkartläggning av fastigheten för planerade nya KMH vid korsningen Valhallavägen / Lidingövägen, 2009.
- Koinberg, Program för mark och växtlighet, underlag för planbeskrivning, 2010.
- Länsstyrelsen i Stockholms län, 2003, Aldrig långt till naturen - Skydd av tätortsnära natur i Stockholmsregionen.
- Skärbäck, Erik. Balanserad samhällsbyggnad. Stad & Land nr 147, Movium, Alnarp. 1997.
- Stahre, Nils-Gustaf et al, Stockholms gatunamn, 1992.
- Stockholms stad, Biologisk utveckling av Stockholm.
- Stockholms stad och Solna stad, Historiska landskap, 2006.
- Stockholms stad, Norra Djurgårdsstaden.
- Stockholms stad, Parkplan Östernalm, 2009.
- Stockholm stad, Stockholms unika ekmiljöer, 2009.
- Stockholms stad. Miljöförvaltningen. Hjälpreda för miljöfrågor i stadens planering.
- Stockholms stad, Stadsbyggnadskontoret, Samrådsredogörelse, 2006.
- Stockholms stad, Stadsbyggnadskontoret, Tjänsteutlåtande, 2006.
- Stockholms stad. Stockholms ekologiska infrastruktur, 2004, Stockholms ekologiska infrastruktur - Underlag till fortsatt översiktsplanering, Stockholm 2003.
- Stockholms stad. Biologisk utveckling av Stockholm, 2003.
- Stockholms stad, Stadsbyggnadskontoret, kartor: Översiktskarta, Byggnadsgeologisk karta, Stockholms grönkarta, Grundvattenkarta, Grundvattenskyddskarta, Sociotopkarta, Biotopkarta, Digital primärkarta, Ortofoto.
- Stockholms stad, Översiktsplan 2009.
- Stockholms stad, Översiktsplan för nationalstadsparken, 2009.
- Stockholms stadsmuseum, kulturhistorisk byggnadsklassificering.
- WSP, Detaljerad Riskanalys, Transporter av farligt gods, Svea Fanfar, 2010.
- Stadsbyggnadskontoret, Förslag Detaljplan för del av Svea Artilleri i stadsdelen Ladugårdsgärdet, Planbeskrivning S-Dp 2004-16802-54, 2010-03-10.
- Vägverket, MKB Norra Länken.
- Wenanders, Generalstabens stalletablisement, Svea Artilleri 12, Stockholm. Kulturhistorisk värdebeskrivning för byggnadsminnet, 2009.